ABC Certified
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
69 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (95) اربع 23 سيپٽمبر 2026ع 10 ربيع الثاني 1448هه صفحا 6 - ملهه 30 ويپه شمارو (39)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Wednesday 23rd September 2026
Daily Ibrat Karachi

پاڪ فوج دهشتگردي جي مڪمل خاتمي ۽ پائيدار امن لاءِ پرعزم آهي: فيلڊ مارشل

آرمي چيف ۽ چيف آف ڊفينس فورسز فيلڊ مارشل سيد عاصم منير ڪور هيڊ ڪوارٽر پشاور جو دورو ڪيو

دهشتگردي جي خاتمي واري آپريشن بارڊر مينيجمينٽ جي قدمن ۽ صوبي ۾ مقرر فارميشنز جي آپريشنل تيارين تي بريفنگ

فيلڊ مارشل سيد عاصم منير فارميشنز کي هر وقت چوڪس رهڻ ۽ آپريشنل تياري جا اعليٰ ترين معيار برقرار رکڻ جي هدايت ڪئي

راولپنڊي (اي پي پي) آرمي چيف ۽ چيف آف ڊفينس فورسز فيلڊ مارشل سيد عاصم منير چيو آهي ته هٿياربند فوج پوري قوم جي پختي حمايت سان دهشتگردي جي مڪمل خاتمي ۽ ملڪ ۾ پائيدار امن جي
بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

پاڪ روس گڏيل مشقون دروزبا 9- ۽ پاڪ عمان مشقون ۽ شق الجبل 2- شروع

پاڪ روس مشقون چراٽ ۽ پاڪ عمان گڏيل مشقون اين سي ٽي سي پبي ۾ شروع ٿيون

گڏيل مشقن سان دوست ملڪن سان پاڪستان جي ٻطرفي دفاعي لاڳاپن کي نئين سگهه ملندي: آءِ ايس پي آر

راولپنڊي (اي پي پي) پاڪستان ۽ روس وچ ۾ ٽائين گڏيل فوجي مشقون دروزبا 9 ۽ پاڪستان ۽ عمان وچ ۾ ٻين گڏيل مشقن
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

فيلڊ مارشل سان فرانس جي دفاع بابت سيڪريٽري جنرل جي ملاقات

جي ايڇ ڪيو ۾ ملاقات دوران دفاعي تعاون کي وڌيڪ وڌائڻ تي خيالن جي ڏي وٺ

راولپنڊي (اي پي پي) فرانس جي دفاع ۽ سلامتي بابت سيڪريٽري جنرل نڪولس روجي پاڪستان ۾ مقرر فرانسيسي سفير ژان تول پوٿري سان گڏجي جنرل هيڊڪوارٽرز (جي ايڇ ڪيو) راولپنڊي جو
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

دهشتگردي خلاف جنگ جاري رهندي: صدر آصف زرداري

بلوچستان ۾ 6 دهشتگردن کي مارڻ تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين

دهشتگردن جا سهولتڪار پاڪستان جو امن خراب ڪرڻ ۾ ڪامياب نه ٿيندا

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي زرداري ساران تنگي بلوچستان ۾ فتنه الهندستان جي 6 دهشتگردن کي جهنم پهچائڻ تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش ڪيو آهي. ايوان صدر جي
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

پاڪستان ۽ سعودي عرب پاران خصوصي پاسپورٽ رکندڙن لاءِ ويزا شرط ختم ڪرڻ واري معاهدي تي صحيحون

جنرل اسيمبلي جي 81هين اجلاس جي موقعي تي شهزاده فيصل بن فرحان سان ڳالهين دوران معاهدي تي اتفاق ڪيو: اسحاق ڊار

گڏيل دلچسپي جي سمورن شعبن ۾ اسان جي ڀرائي ۽ پائدار اسٽريٽجڪ ڀائيواري کي وڌيڪ اڳيان وڌائڻ ۾ مددگار ثابت ٿيندي

نيويارڪ (اي پي پي) پاڪستان ۽ سعودي عرب سفارتي ۽ سرڪاري/خصوصي پاسپورٽ رکندڙن لاءِ ويزا جي شرطن جي خاتمي واري معاهدي تي صحيحون ڪري ڇڏيون آهن اڳاري ڏيندي سوشل ميڊيا پليٽ فارم ايڪس تي هڪ بيان ۾ نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير محمد اسحاق ڊار چيو ته گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي جي
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

وزيراعظم شهباز شريف گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي جي 81هين اجلاس جي افتتاحي سيشن ۾ شرڪت لاءِ پهتو

نيويارڪ (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي جي 81هين اجلاس جي افتتاحي سيشن ۾ شرڪت جي لاءِ پهچي ويو. اڳاري ڏيندي وزيراعظم آفيس جي ميڊيا
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

ايران دهشتگردي جو عالمي مرڪز هو ۽ هاڻي هو وچ اوڀر ۾ شرپسنديءَ وارين حرڪتون نه ڪري سگهندو: آمريڪي صدر جا الزام

آمريڪا کي گهڻو طاقتور بڻايو آهي، ايران وچ اوڀر ۾ بدمعاشي ڪندو هو، جيڪا هاڻ نه ڪري سگهندو: صدر ٽرمپ

آمريڪي معيشت ترقي ڪري رهي آهي ۽ ملڪ ۾ استحڪام موجود آهي، چاڪاڻ ته منهنجي انتظاميا قومي مفاد ۾ هر مسئلي کي ان جي بنياد ڪان حل ڪيو آهي

اڄ صرف اهي ئي ماڻهو آمريڪا ۾ داخل ٿي سگهن ٿا جن کي دعوت ڏني وئي هجي، ڏوهن جي شرح ۾ گهٽتائي آئي آهي، مون ڳالهائڻ پئي چاهيو پر ايران انڪار ڪري ڇڏيو

ايران کي ڪنهن به صورت ۾ ايٽمي هٿيار حاصل ڪرڻ جي اجازت نه ڏني ويندي، اهو هاڻي وچ اوڀر ۾ وڌيڪ غير ذميوارانو رويو اختيار نٿو ڪري سگهي، واحد اڳواڻ آهيان جنهن دنيا کي امن ڏنو

پيا صرف ڳالهيون ڪن ٿا، ايران ڪان پوءِ ممڪنه طور تي ڪيوبا جو نمبر اچڻ وارو آهي، ضرورت پئي ته آمريڪا اولهه واري خطي ۾ پنهنجي مفادن جي حفاظت لاءِ "بي مثال فوجي طاقت" استعمال ڪندو

ڪيوبا جي حڪومت ڏهاڪن کان آمريڪا ۾ تخريبڪار گروهن سان لاڳاپا برقرار رکيا آهن، جن ۾ ڪميونسٽ پارٽي يو ايس اي، اينٽيفا ۽ ڊيموڪريٽڪ سوشلسٽس شامل آهن

وينزويلا مان حاصل ٿيندڙ اضافي تيل کي آمريڪي ريفائنرين ۾ پروسيس ڪيو ويندو، جنهن سان آمريڪا جي توانائيءَ جي فراهمي وڌڻ ۽ ٻارڻ جي قيمتن ۾ گهٽتائي اچڻ جو امڪان آهي

نيويارڪ (مانيٽرنگ ڊيسڪ) گڏيل قومن جي جنرل اسيمبليءَ کي خطاب ڪندي، آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ پنهنجي انتظاميا جي ڪاميابين جو ذڪر ڪيو ۽ چيو ته سنڌس پاليسين ملڪ کي ماضيءَ جي ڀيٽ ۾ گهڻو وڌيڪ طاقتور بڻايو آهي بين الاقوامي خبرن جي ادارن موجب، صدر ٽرمپ چيو ته آمريڪي معيشت ترقي ڪري رهي آهي ۽ ملڪ ۾ استحڪام موجود
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

نيويارڪ: آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي کي خطاب ڪندي

بلوچستان ۾ سيڪيورٽي فورسز جو آپريشن، فتنه الهندستان جا 6 دهشتگرد مارجي ويا، 9 گرفتار

ڳجهي اطلاع تي ساران تنگي ۾ فتنه الهندستان جي دهشتگردن جي ٺڪاڻن تي ڪامياب آپريشن ڪيو ويو

مارجي ويل فتنه الهندستان جي دهشتگردن جي قبضي مان وڏي مقدار ۾ هٿيار ۽ ڌماڪيدار مادو به هٿ ڪيو ويو

ڪوئيٽا (اي پي پي) بلوچستان ۾ سيڪيورٽي فورسز آپريشن شعبان 2 تحت دهشتگردن خلاف موثر ۽ فيصلائتيون ڪارروايون ڪندي فتنه الهندستان جي 6 دهشتگردن کي ماري ڇڏيو آهي سيڪيورٽي ذريعن موجب سيڪيورٽي فورسز ڳجهي اطلاع جي بنياد تي بلوچستان جي علائقي ساران تنگي ۾ فتنه
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ صفائي، فيوميگيشن، راندين ۽ ترقياتي منصوبا جاري آهن: مرتضيٰ وهاب

موسم جي تبديلي کي نظر ۾ رکندي شهرين جي تحفظ لاءِ فوري قدم کنيا ويا آهن: ميئر

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ميئر ڪراچي
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

ڪفايت شعاري مهم: ريلوي وزارت ۾ فيول ڪوٽا ۾ 50 سيڪڙو گهٽتائي، هائوس پرڏيهي دورن تي پابندي

وفاقي وزير ريلوي ۾ مالي نظم ۽ ضبط قائم ڪرڻ ۽ غير ضروري خرچن ۾ فوري گهٽتائي لاءِ اهم حڪم جاري ڪري ڇڏيا

پاڪستان ريلوي ۾ 31 ڊسمبر 2026ع تائين هائوس بلڊنگ ايڊوانس قرض جاري ڪرڻ کي مڪمل طور تي معطل ڪيو ويو

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم جي ڪفايت شعاري قدمن تحت ريلوي واري وفاقي وزير محمد حنيف عباسي پاڪستان ريلوي ۾ مالي نظم ۽ ضبط قائم ڪرڻ ۽ غير ضروري خرچن ۾ فوري گهٽتائي لاءِ
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

نيويارڪ: وزيراعظم شهباز شريف گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي ۾ شريڪ آهي

پاڪستان، ترڪي، سعودي عرب، مصر، قطر، اردن، گڏيل عرب امارات ۽ انڊونيشيا پاران غزه ۾ انساني بحران تي ڳڻتي

اسرائيل جامع پلان تحت پنهنجون التوا هيٺ ذميواريون فوري طور تي پوريون ڪري: پاڪستان ۽ اتحادي ملڪ

پاڪستان، مصر، ترڪي، انڊونيشيا، اردن، قطر، سعودي عرب ۽ گڏيل عرب امارات جي پرڏيهي وزيرن نيويارڪ ۾ ملاقات ڪئي

اسرائيل انساني امداد ۽ شروعاتي بحالي جو سامان محفوظ ۽ بنا رڪاوٽ غزه پهچائڻ کي يقيني بڻائي: ترڪي/قطر/مصر

يروشلم ۾ مسلم ۽ مسيحي مقدس جاين جي تاريخي ۽ قانوني حيثيت کي نقصان پهچائيندڙ قدمن تي گهري ڳڻتي جو اظهار

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان، ترڪي، سعودي عرب، مصر، قطر، اردن، گڏيل عرب امارات ۽ انڊونيشيا غزه ۾ جاري انساني بحران تي گهري ڳڻتي جو اظهار ڪندي اسرائيل تي زور ڀريو آهي ته هو جامع پلان
بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

لاهور هاءِ ڪورٽ جي جج جسٽس محمد راحيل ڪامران شيخ جي استعيفيٰ منظور

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي زرداري لاهور هاءِ ڪورٽ جي جج جسٽس محمد راحيل ڪامران شيخ جي استعيفيٰ
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

ريسڪيو 1122 جي صلاحيت، وسيلن کي بهتر استعمال ڪيو وڃي: گيانچند ايسراڻي

ڊائريڪٽر آپريشنز ڊاڪٽر عابد جلال الدين شيخ صوبائي صلاحڪار سان ملاقات ڪئي

طبي امداد، فائر فائٽنگ، واٽر ريسڪيو ۽ اربن سرچ اينڊ ريسڪيو ڪارڪردگي جو جائزو ورتو ويو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير جو بحالي ڪاتي بابت صلاحڪار گيانچند ايسراڻي سان اڳاري واري ڏينهن 22
بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ صفائي مهم جو افتتاح، ملازمن کي خراج تحسين پيش ڪريون ٿا: ناصر شاهه

سنڌ سالڊ ويسٽ مئنيجمينٽ نظام ڪانپوءِ صفائي جي صورتحال ۾ بهتري آئي آهي

صفائي ڪندڙ ملازمن کي سرڪار پاران مقرر ڪيل اجرت مطابق پگهارون ڏنيون وڃن: هدايت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) صوبائي وزير بلديات سنڌ سيد ناصر حسين شاهه ضلعي سينٽرل ۾ هفتيوار صفائي مهم جو افتتاح
بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

سنڌ حڪومت ۽ خوراڪ جي عالمي اداري پاران شاگردن صحت ۽ غذا بابت سهڪار وڌائڻ تي اتفاق

وڏي وزير ۽ عالمي اداري جي نمائندي انيتا هرش وچ ۾ اجلاس اسڪول ڪاڏ خوراڪ پروگرام جو جائزو ورتو

صوبي جي 1336 سرڪاري اسڪولن ۾ اڍائي لک شاگرد ڪاڏ خوراڪ پروگرام مان فائدو ماڻيندا

ڪياماڙي، ملير، سجاول، ٺٽي ۽ ٽنڊو محمد خان جي اسڪولن ۾ واش سهولتن جي بحالي ڪئي ويندي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وزيراعليٰ سنڌ سيد مراد علي شاهه ۽ خوراڪ جي عالمي اداري جي پاڪستان ۾ نمائندي انيتا هرش سان گڏجي ٿيل ملاقات ۾ ... ۽ خوراڪ، غذائيت، اسڪول صحت جي موضوعن تي ...
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: سيد مراد علي شاهه سان ڊبليو ايف پي ڪنٽري ڊائريڪٽر انيتا هرش ملاقات ڪندي

وفاقي گهرو وزير پاران نوشڪي ۾ پوليو ٽيم تي فائرنگ جي شديد مذمت، شهيد اهلڪارن کي خراج عقيدت پيش

اسلام آباد (اي پي پي) گهرو معاملن واري وفاقي وزير محسن نقوي بلوچستان جي ضلعي نوشڪي ۾ پوليو جي خاتمي واري ٽيم تي اڻڄاتل شرپسندن جي فائرنگ جي واقعي جي مذمت ڪئي آهي
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

جماعت اسلامي پاران وزيراعظم جي ڏيهه واپسيءَ تائين احتجاج ملتوي ڪرڻ جو اعلان

حافظ نعيم الرحمان وزيراعظم شهباز شريف جي ڏيهه واپسي تائين اسلام آباد لانگ مارچ ملتوي ڪرڻ جو اعلان ڪيو

جماعت اسلامي پيٽروليم شين جي اگهن ۾ واڌ ۽ ليوي خلاف احتجاج ۽ لانگ مارچ تان پوئتي نه هٽندي: حافظ نعيم الرحمان

حڪومت کي پيٽرول جا اگهه گهٽائڻ لاءِ مختلف تجويزون ڏنيون، پر حڪومت موقف اختيار ڪيو ته ملڪ آءِ ايم ايف پروگرام ۾ آهي

جيڪڏهن حڪومت پيٽروليم شين تي لاڳو ناجائز ٽيڪس ختم ڪري ڇڏي ته جماعت اسلامي اڄ ئي پنهنجو ڌرڻو ختم ڪرڻ لاءِ تيار آهي

ملتان (مانيٽرنگ ڊيسڪ) امير جماعت اسلامي حافظ نعيم الرحمان وزيراعظم شهباز شريف جي ڏيهه واپسي تائين اسلام آباد لانگ مارچ ملتوي ڪرڻ جو اعلان
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

سنڌ حڪومت خصوصي ٻارن جي تعليم، بحالي ۽ بااختيار بڻائڻ لاءِ انقلابي قدم کنيا پيئي: شرجيل ميمڻ

مفت تعليم سان گڏ بحالي، فزيو ٿيراپي، اسپيچ ٿيراپي، ٽرانسپورٽ سان گڏ ماهوار 3 هزار رپيا وظيفو ڏنو پيو وڃي

صوبي اندر خصوصي ٻارن جي لاءِ 49 جديد ڊجيٽل ڪلاس رومز جو قيام هڪ اهم اڳڀرائي آهي

قائم ڪيل 20 سيٽلائيٽ اسڪولن ذريعي 476 اهڙن ٻارن کي تعليمي موقعا پڻ ملي سگهندا

ڪراچي (رپورٽ: راهب ڳاهو) سنڌ جي سينئر وزير ۽ اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو آهي ته سنڌ حڪومت خصوصي ٻارن جي تعليم بحالي ۽ کين بااختيار بڻائڻ لاءِ انقلابي قدم کڻي رهي آهي. صوبي جي 67 خصوصي تعليمي ادارن ۾ 20 هزار جي لڳ ڀڳ شاگرد علم پرائي
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: آءِ جي سنڌ پاران سرٽيفڪيٽ ڏيڻ بعد پوليس آفيسن سان گروپ فوٽو

مقدس هنڌن تي حوثين جا حملا برداشت نه ڪيا ويندا: سيڪريٽري جنرل او آءِ سي

رياض (اي پي پي) اسلامي تعاون تنظيم (او آءِ سي) جي سيڪريٽري جنرل ڊاڪٽر اسماعيل اولد شيخ احمد چيو آهي ته سعودي عرب ۾ مقدس ماڳن کي هدف بڻائي حملا ڪرڻ برداشت نه ڪيا ويندا آهن. پرڏيهي ميڊيا مطابق اها ڳالهه هن حوثين
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ سوناري کان هٿياربند لکين رپيا ۽ 5 ڪلو چاندي ڦري فرار

بزنس روڊ تي ٻن موٽر سائيڪلن تي سوار هٿياربندن واپاري ۽ مئنيجر کي روڪي ڦر ڪئي

اطلاع تي جمشيد ڪوارٽر پوليس واقعي واري هنڌ پهچي جاچ شروع ڪري ڇڏي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ بزنس ريڪارڊر روڊ تي واقع پٽيل پاڙي ويجهو موٽر سائيڪلن تي سوار اڌ درجن کان وڌيڪ ڌاڙيلن هڪ زيورن جي واپاري کان 52 لک رپين کان وڌيڪ روڪ رقم ۽ 5 ڪلو چاندي ڦري ورتي ۽ فرار ٿي ويا. متاثر شخص عثمان کي حيدري مارڪيٽ ويجهو
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

ڪراچي اين آءِ سي وي ڊي ۾ معصوم ٻارڙي جي دل ۾ لڳل گولي ڪڍي وئي

خضدار سان تعلق رکندڙ ٻار دل ۾ گولي لڳل هئي، ڳڻتيءَ جوڳي حالت ۾ اسپتال آندو ويو

پروفيسر سهيل خان بنگش جي سربراهيءَ ۾ ماهر ٽيم پيچيده سرجري ڪندي ڪاميابي حاصل ڪئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) بلوچستان سان تعلق رکندڙ 12 سالن جو هڪ ٻار جنهن جي دل ۾ گولي لڳي هئي، صحتياب ٿيڻ بعد نيشنل انسٽيٽيوٽ آف ڪارڊيو ويسڪيولر ڊزيز (NICVD) مان گهر روانو ٿي ويو آهي. خضدار سان تعلق رکندڙ ان ٻار کي انتهائي ڳڻتيءَ واري حالت ۾ NICVD آندو ويو هو
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ شاندار ڪارڪردگي ڏيکاريندڙ ٽي پوليس آفيسرن ۽ اهلڪارن کي مڃتا

ويسٽ زون ۾ اسپيشل انويسٽيگيشن يونٽ جي پوليس ٽيمن کي تعريفي سرٽيفڪيٽ ڏنا

فرض شناسي، پيشه ورانه صلاحيت ۽ ڏوهن خلاف وڙهڻ جي پختي عزم جي ساراهه

ڪراچي (بيورو رپورٽ) آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو شاندار ڪارڪردگي ڏيکارڻ تي ويسٽ زون ۽ اسپيشل انويسٽيگيشن يونٽ (SIU) جي پوليس ٽيمن کي تعريفي سرٽيفڪيٽ ڏنا. ڪراچي ۾ سينٽرل پوليس آفيس ۾ سنڌ جي آءِ جي جاويد عالم اوڍو، ايڊيشنل آءِ جي ڪراچي آزاد خان سان گڏ
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

اي پي اين ايس سنڌ ڪميٽي جو اجلاس، اخبارن کي نظرانداز ڪرڻ ۽ ادائگين ۾ دير تي سخت ڳڻتي

اجلاس ۾ اشتهارن جون رهيل ادائگيون فوري طور جاري ڪرڻ ۽ پرنٽ ميڊيا لاءِ اشتهارن جو حجم وڌائڻ جو مطالبو

نان بجيٽ اشتهارن جي ادائگي وارو نئون نظام رد، اڳوڻو ماهوار ادائگي وارو نظام بحال ڪرڻ تي زور

واجبات جي ادائگي ۾ دير سبب پرنٽ ميڊيا سخت بحران جو شڪار آهي: اي پي اين ايس سنڌ ڪميٽي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) آل پاڪستان نيوز پيپرز سوسائٽي (اي پي اين ايس) جي سنڌ ڪميٽي جو اجلاس چيئرمين جاويد مهر شمسي جي صدارت هيٺ منعقد ٿيو. اجلاس ۾ ميمبرن پي آءِ ڊي طرفان سنڌ جي اخبارن کي نظرانداز ڪرڻ ۽ ادائگين ۾ دير تي سخت ڳڻتي جو اظهار ڪيو جنهن سبب اخبارن بقا جي مسئلن کي منهن ڏئي رهيون آهن ميمبرن مطالبو ڪيو ته پي آءِ ڊي طرفان جاري ڪيل اشتهارن جون ادائگيون جلد کان جلد يقيني بڻايون وڃن اجلاس ۾ ميمبرن اخبارن جي پراڻن مسئلن
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ هٿياربندن مسجد جي پيش امام کي گوليون هڻي قتل ڪري ڇڏيو

تيسر ٽائون ۾ فيضاني يوسف مسجد جي پيش امام منير احمد کي گهر اندر قتل ڪيو ويو

اطلاع تي پوليس ۽ ريسڪيو عملو پهتو، مقتول جو لاش عباسي شهيد اسپتال منتقل

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ سرجاني ٽائون ٿاڻي جي حد سرجاني جي علائقي تيسر ٽائون سيڪٽر 36 ۾ هڪ مقامي فيضاني يوسف مسجد جي پيش امام 40 کان 45 سالن جي منير احمد پٽ بشير احمد کي گهر اندر گوليون هڻي قتل ڪيو ويو واقعي جي اطلاع ملڻ تي پوليس جاچ لاءِ
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ ٽرالر جي ٽڪر ۾ موٽرسائيڪل سوار فوت، ڊرائيور فرار ٿي ويو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ماڙيپور روڊ ٽرڪ ٽرمينل ويجهو ٽريلر جي ٽڪر لڳڻ سبب موٽرسائيڪل سوار فوت ٿي ويو، حادثي جو ذميوار ٽريلر ڊرائيور موقعي تان فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو تفصيل موجب واقعو
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: وزير بلديات سيد ناصر حسين شاهه هفتيوار صفائي مهم جو افتتاح ڪندي

وزيراعظم محمد شهباز شريف جي جماعت اسلامي جي امير حافظ نعيم الرحمان کي ٽيليفون، اسلام آباد ۾ ڌرڻو ملتوي ڪرڻ جو چيو

نيويارڪ (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف جماعت اسلامي جي امير حافظ نعيم الرحمان کي ٽيليفون ڪئي ۽ اسلام آباد ۾ ڌرڻو ملتوي ڪرڻ جو چيو وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري ڪيل بيان موجب وزيراعظم چيو ته حڪومت معاشي طور تي ڪمزور ۽ وچولي طبقي کي هن مشڪل حالتن ۾ پيٽروليم
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: مالديپ جي عوامي مجلس جي اسپيڪر جناب عبدالرحيم عبدالله پارليامينٽ هائوس ۾ مهمانن جي ڪتاب ۾ پنهنجا رايا لکندي

ڪراچي ۾ پ پ اڳواڻ نثار کهڙي جي سالي جو ٽيجهو، اهم شخصيتن جي شرڪت

کهڙو هائوس گزري ۾ مرحوم عمر انصاري عرف ٻوبي جي ٽيجهي ۽ دعا جي رسم ادا ڪئي وئي

صوبائي وزيرن، سينيٽرن، ايم اين اي، ايم پي ايز ۽ پارٽي عهديدارن سميت وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي سنڌ جي صدر نثار احمد کهڙو جي برادرِ نسبتي (سالي) ۽ ايم پي اي ندا کهڙو جي ساٿي عمر انصاري عرف ٻوبي مرحوم جي ٽيجهي ۽ دعا جي رسم اڳاري ڏينهن منجهند کان مغرب تائين کهڙو هائوس گزري ۾ ادا ڪئي وئي ٽيجهي ۽ دعا جي
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ تيز ڌار اوزار جي وار سان شخص فوت، پوليس پاران خودڪشي جو شڪ

ڪراچي (بيورو رپورٽ) نارٿ ڪراچي جي سيڪٽر 5-سي/1 ۾ تيز ڌار اوزار جي وار سان هڪ شخص فوت ٿي ويو پوليس موجب فوت ٿيل شخص جي سڃاڻپ 45
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

حڪومت آمريڪي دٻاءُ رد ڪري سستي توانائي لاءِ عملي قدم کڻي: مجلس وحدت

عوام کي رليف ڏيڻ لاءِ روس ۽ ايران کان سستو تيل ۽ گئس درآمد ڪئي وڃي: ڪاظم عباس

پاڪ ايران گئس پائيپ لائين منصوبو بحال ڪري ايران سان سرحدي واپاري رستا کوليا وڃن

ڪراچي (بيورو رپورٽ) مجلس وحدت مسلمين پاڪستان ڪراچي ڊويزن جي صدر حافظ ڪاظم عباس چيو آهي ته پيٽرول ۽ گئس جي قيمتن ۾ انتهائي واڌ ۽ مهانگائي جي بار هيٺ دٻيل عوام کي
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ زال مڙس ۽ ٽن ڌيئرن لاش ملڻ وارو واقعو ڳجهارت بڻيل، گهر ڌڻي کي ڪينسر هجڻ جو انڪشاف

احسن آباد جي فليٽ مان ڊاڪٽر سميت خاندان جي پنجن ڄڻن جا ڪيترائي ڏينهن ڪان پراڻا لاش مليا هئا

پنجاب واسي ڊاڪٽر عمر پنهنجي ٻارن جي بهتر مستقبل لاءِ ڪراچي ۾ رهائش پذير هو

ڪجهه عرصو اڳ جگر جي ڪينسر ۾ مبتلا ٿيڻ بعد مالي حالتون انتهائي خراب ٿي چڪيون هيون: ذريعا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي گلشن معمار پرسان احسن آباد واري علائقي ۾ هڪ فليٽ مان ڊاڪٽر سميت هڪ ئي خاندان جي پنجن ڄڻن جا ڪيترن ڏينهن کان پراڻا لاش ملڻ واري واقعي ڪيترائي سوال اڀاري ڇڏيا آهن پوليس جي ابتدائي جاچ ۾ خاندان جي خراب مالي حالتن ڊاڪٽر جي جگر جي ڪينسر ۾ مبتلا هجڻ ۽ خانداني معاملن بابت اهم معلومات سامهون آئي آهي، جڏهن ته واقعي جي
بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 2

ڀارت: اسپتال ۾ باهه لڳڻ سبب 3 نوان ڄاول ٻار فوت

نئين دهلي (اي پي پي) ڀارت جي ڏکڻ رياست تلنگانا جي اسپتال جي خاص نون ڄاول ٻارن جي نگهداشت يونٽ ۾ باهه لڳڻ سبب 3 نوان ڄاول ٻار فوت، جڏهن ته طبي عملي جا ڪيترائي ميمبر سڙي زخمي ٿي پيا. پرڏيهي ميڊيا مطابق مقامي حڪومت جي عهديدار اڳاري ڏينهن ٻڌايو ته باهه
بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 2

وڏي وزير ڪراچي ۾ فليٽ مان پنج لاش ملڻ واري واقعي جو نوٽيس ورتو، ڇڏيو، رپورٽ طلب

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه ڪراچي جي علائقي احسن آباد ۾ فليٽ مان ڪيترن ئي ڏينهن پراڻيون پنج لاشون ملڻ واري واقعي جو نوٽيس وٺندي آءِ جي سنڌ پوليس کان واقعي بابت رپورٽ طلب ڪري
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

نوجوان اڪثر مسئلن جي عملي حل جي بهتر نشاندهي ڪري سگهن ٿا: احسن اقبال

پاڪستان کي درپيش قومي چئلينجز جو عملي حل جوڳو حل ڳولڻ لاءِ يوٿ آئيڊيئيشن ليب جو افتتاح

نوجوانن کي مسئلن جو حصو بڻجڻ بدران ان جي حل جو حصو بڻجڻو پوندو: وفاقي وزير

اسلام آباد (اي پي پي) رٿابندي، ترقي ۽ خصوصي قدمن واري وفاقي وزير پروفيسر احسن اقبال نوجوانن جي ذهانت، صلاحيتن ۽ عملي تجربن مان فائدو ڪڻندي پاڪستان کي درپيش قومي چئلينجز جو عمل جوڳو حل ڳولڻ لاءِ يوٿ آئيڊيئيشن ليب جو افتتاح ڪري ڇڏيو افتتاحي تقريب کي خطاب ڪندي وفاقي وزير چيو ته يوٿ آئيڊيئيشن ليب جو مقصد نوجوانن کي رڳو شڪايت
بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ڪنهن جي پيءُ جي جاگير ناهي، دهشتگردي ۽ لساني ورهاست واري سياست قبول نه ڪنداسين: سعيد غني

هي ڪنهن هڪ ٻولي يا قوم جي ماڻهن جو نه پر سمورين ٻولين ۽ قومن جي ماڻهن جو گڏيل شهر آهي

ماضي ۾ ٻولي جي بنياد تي ماڻهن کي قتل ڪيو ويندو رهيو، هاڻ اهڙي دهشتگردي ٿيڻ نه ڏني ويندي

ايم ڪيو ايم اڳواڻن کي سياسي طور شڪست ڏينداسين، بلاول ڀٽو زرداري جي سالگرهه تقريب کي خطاب

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي محنت، افرادي قوت ۽ سماجي تحفظ واري وزير ۽ پاڪستان پيپلز پارٽي ڪراچي ڊويزن جي صدر سعيد غني چيو آهي ته ايم ڪيو ايم وارا ٻڌي ڇڏين ڪراچي ڪنهن جي پيءُ جي جاگير ناهي، سياسي دهشتگردي جي دفن ڪنداسين، جڏهن ته مصطفيٰ ڪمال، خالد مقبول ۽ فاروق ستار جهڙن اڳواڻن کي به
بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

پاڪستان سميت دنيا ۾ صفائي جو عالمي ڏينهن ملهايو ويو

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان سميت دنيا ڀر ۾ ... صفائي جو عالمي ڏينهن ملهايو ويو ...
بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير احسن اقبال عالم اين يونيورسٽي ۾ سيشن ۾ خطاب ڪري رهيو آهي

برطانيه پاران سعودي عرب کي حوثين خلاف دفاعي فوجي مدد فراهم ڪرڻ جو اعلان

فيصلو يمن ۾ ايران جي حمايت يافته حوثين پاران سعودي تي ڪيل حملن جي رد عمل ۾ ڪيو ويو

اڄ محدود وقت لاءِ آهي ۽ شروعاتي طور ان جو وقت ڪجهه هفتا هوندو: برطانوي عملدار

لنڊن (اي پي پي) برطانيه جي وزيراعظم چيو آهي ته برطانيه سعودي عرب کي فضائي بارڙ پرڻ جي مدد فراهم ڪندو
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

حوثي امن ڳالهين طرف اچن، سعودي عرب ۽ باب المندب خلاف قدم قبول ناهن: فرانس

هٿيارن ذريعي هڪ جائز حڪومت جي رٽ کي چئلينج ڪرڻ کي برداشت نه ڪيو ويندو

حوثين کي چڪتاڻ ڪري گڏيل امن ڳالهين ۽ قومي مفاهمت جي عمل ۾ شامل ٿيڻ گهرجي

نيويارڪ (اي پي پي) گڏيل قومن ۾ فرانس جي نمائندي حوثين تي زور ڀريو آهي ته هو چڪتاڻ ختم ڪندي امن ڳالهين طرف اچن، سعودي عرب ۽ باب المندب خلاف قدم قبول ڪرڻ جوڳا ناهن گڏيل قومن
بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: پاڪستان علماء ڪائونسل جي چيئرمين حافظ محمد طاهر محمود اشرفي سيمينار کي خطاب ڪندي

پاڪستان مالديپ سان پنهنجي برادرانه ۽ دوستاڻن لاڳاپن کي وڏي اهميت ڏئي ٿو: گيلاني

قومي اسيمبلي جي اسپيڪر سان مالديپ جي پارلياماني وفد جي ملاقات ڪئي

پاڪستان ۽ مالديپ ۾ ٻه طرفي پارلياماني لاڳاپن، تعاون ۽ پارلياماني سفارتڪاري تي ڳالهيون

اسلام آباد (اي پي پي) ...
بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ هفتو اڳ ڦورن جي فائرنگ سبب زخمي ٿيڪ شهري علاج دوران فوت ٿي ويو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي نارٿ ڪراچي واري علائقي ۾ هڪ هفتو اڳ ڦورن جي فائرنگ سبب سخت زخمي ٿيندڙ شهري علاج دوران فوت ٿي ويو آهي ايس
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: اسپيڪر اياز صادق مالديپ جي اسپيڪر عبدالرحيم عبدالله جو استقبال ڪندي

ڪراچي ۾ مختلف واقعن سبب 4 ڄڻا فوت، پوليس مقابلن ۾ 5 ڌاڙيل گرفتار

نارٿ ڪراچي ۽ گلشن اقبال ۾ پوليس مقابلن دوران زخمي ڌاڙيلن کي گرفتار ڪيو ويو

مختلف علائقن ۾ پيش آيل واقعن دوران 4 ڄڻا فوت ۽ 4 زخمي ٿي پيا، اسپتال منتقل

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي شهر جي مختلف علائقن ۾ پوليس ڪارروايون، مقابلن ۽ ٻين واقعن دوران 4 ڄڻا فوت، 4 زخمي ۽ 5 ڌاڙيل گرفتار ڪيا ويا، جڏهن ته چوري ٿيل گاڏيون پڻ هٿ ڪيون ويون
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

ڪراچي واسين کي پاڻي، صحت، تعليم ۽ بنيادي سهولتون ڏنيون وڃن: سردار عبدالرحيم

ڪيترن ئي علائقن ۾ پاڻي جي کوٽ، پراڻو نيڪال نظام، ڪچري جا ڍير لڳل آهن

سرڪاري اسپتالن ۽ ڊسپينسرين ۾ سهولتن جي کوٽ سان گڏ اسڪولن جي حالت خراب آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان مسلم ليگ فنڪشنل سنڌ جي سيڪريٽري جنرل سردار عبدالرحيم چيو آهي ته ڪراچي جي عوام کي درپيش بنيادي مسئلن جي حل لاءِ پاڪستان مسلم ليگ فنڪشنل هر
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

ناٽي وزير جو ڪوپ 31 ايڪشن ايجنڊا لاءِ پاڪستان جي مڪمل حمايت جو اعلان

بنيادي چئلينج موسمياتي منصوبن جي جوڙجڪ ناهن پر ان تي موثر عملدرآمد آهي: سينيٽر محمد اورنگزيب

ايجنڊا پاڪستان جي قومي موسمياتي ترجيحن ۽ قومي سطح تي تعين ڪيل شراڪت اين ڊي سي ٿري سان هم آهنگ آهي

موسمياتي تبديلين کان محفوظ شهرن، موسمياتي تعليم ۽ عوامي آگاهي، غذائي تحفظ ۽ موسمياتي لحاظ کان مضبوط زراعت کي ترجيح قرار ڏنو ويو

نيويارڪ (اي پي پي) ناڻي ۽ محصول واري وفاقي وزير سينيٽر محمد اورنگزيب ڪوپ 31 ايڪشن ايجنڊا لاءِ پاڪستان جي مڪمل حمايت جو اعلان ڪندي چيو آهي ته بنيادي چئلينج موسمياتي منصوبن جي جوڙجڪ ناهن پر ان تي موثر عملدرآمد آهي. ناڻي واري وزير انهن خيالن جو اظهار
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

ترڪيه ... سامونڊي ...
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: چيئرمين سينيٽ سيد يوسف رضا گيلاني ڪانووڪيشن ۾ خطاب ڪري رهيو آهي

FBR PAKISTAN

FEDERAL BOARD OF REVENUE
GOVERNMENT OF PAKISTAN
OFFICE OF THE CHIEF COMMISSIONER INLAND REVENUE
REGIONAL TAX OFFICE-II, KARACHI

PUBLIC NOTICE

The Regional Tax Office-II, Karachi requires the Procurement/Services from reputed firms which are registered with Income Tax, Sales Tax, and Sindh Revenue Board, having ATL status, for immediate supply/Services/work of the following items as under: -

Annexure	ITEMS/SERVICES
A	Supply of Stationery Items
B	Printing & Publication of different Articles
C	Supply of Uniform & Protective Clothing
D	Supply of Other Miscellaneous/General Store Items
E	Supply of Computer Stationery Items
F	Repair of Machinery Items
G	Repair of Furniture Items
H	Repair of Hardware Items
I	Repair of IT Equipment Items
J	Repair of vehicles
K	Providing Janitorial and Conservancy Services/ Security Services
L	Supply of Mineral Water
M	Repair and Maintenance of Office Building
N	Repair and Maintenance of Residential Building

TERMS & CONDITIONS:

1. The terms & conditions and other specifications of each item will be available on the **"TENDER DOCUMENT,"** which may be obtained/downloaded from PPRA Official Website.
2. The bidder shall furnish earnest money in the shape of a Pay Order, equivalent to 5% of the estimated value of their total bid value (Gross Total).
3. The rates should be quoted as per the tender documents, along with GST/SRB; Income Tax will be deducted as per the prescribed rates.
4. Interested firms/bidders are directed to quote their rates via online e-procurement portal EPADS 2.0 (file uploading method), as original bids must be submitted in hard copy to the office of the undersigned by the bidders on or before **11.00 AM**. Electronic bidding documents should be submitted using the E-Pak Acquisition and Disposal System (EPADS 2.0) on or before **13.10.2026**.
5. All the bids received within the prescribed time limit will be opened by authorized officers of the Regional Tax Office – II (Inland Revenue) Karachi in the presence of Bidder's representatives who choose to attend at **11:30 A.M on 13-10-2026**, in the Committee Room situated at Ground Floor of Inland Revenue House, Regional Tax Office –II (Inland Revenue), Plot No. FL.16/17, Block-15, Gulistan-e-Jauhar, Karachi. Each bid is to be accompanied with a sample of the item in the form which the bidder will supply, e.g., in case of paper, the sample means a packed ream of the paper in supply form. (all samples will be reserved upto award of supply contract to the successful bidder).
6. The bidders for providing Security Services, Janitorial Services with proper manpower, equipment on three-year contract basis. Firms/Contractors and having minimum experience of 05 years in relevant field are eligible to apply for two different areas as:
   i) Inland Revenue House, Plot # FL.16/17, Block-15, Gulistan-e-Jauhar, Karachi.
   ii) Inland Revenue House, Plot # ST-18/A, Block-06, Gulshan-e-Iqbal, Karachi.
   iii) The Security Deposit 5% of total Bid value (Three Years) will be submitted by the successful bidder (Mandatory Requirement).
   iv) Reputable firms having the requisite expertise, valid NTN, SRB, EOBI, SESSI Certificate, or they are paying Sindh Sales Tax, and other taxes are eligible to apply.
   v) Preference will be given to those firms who have vast experience and expertise in the field, having a sound background and financial credentials.
7. All the bids received within the prescribed time limit will be opened by Procurement/Services Committee of the Regional Tax Office-II (Inland Revenue) Karachi in the presence of Bidder's representatives who choose to attend at **11:30 A.M on 13.10.2026**, in the Committee Room situated at Ground Floor of Tax House-II, Regional Tax Office-II (Inland Revenue), Plot No. FL.16/17, Block-15, Gulistan-e-Jauhar, Karachi.
8. Manual bids would not be accepted in any case.
9. Bid security should be submitted using **(EPADS 2.0)** and physically delivered to this office.
10. All government taxes will be deducted as per laws/rules.
11. The bidder should enclose a copy of each of NTN Certificates, Sales Tax Registration Certificate along with Digital Invoicing Integration Certificate, Sindh Revenue Board Certificate, EOBI Certificate, SESSI Certificate, and CNIC of the proprietor.
12. Incomplete tenders will not be accepted in any case.
13. The Procurement/Services Committee, Regional Tax Office –II (Inland Revenue) Karachi reserves the right to cancel any or all bids either in whole or in part as per PPRA Rule.
14. Successful bidders shall have to supply items as per the work order with 05 working days.
15. The bids shall remain valid for the work order to be issued upto **30-06-2027.**
16. The Payment will be made on the supply of items/satisfactory work and clearance of bills from AGPR (Sub-Office), Karachi.

(LAL MUHAMMAD KHAN)
CHAIRMAN
Procurement/Services Committee

PID(K)985/26

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

قرض جو وڌندڙ بار، معيشت لاءِ خطري جي گهنٽي! صفحو 4

اياز وگهيو — سعودي عرب جي موجوده صورتحال صفحو 4

سنڌ جو معاشي مقام — محمد خان ابڙو صفحو 4

مختيار انڙ — اڄوڪو ڏينهن — 23 سيپٽمبر صفحو 4

مسوبرڳڙي ۾ گورنمينٽ هائير سيڪنڊري اسڪول جي شاگردن جو احتجاجي مظاهرو

حيدرآباد بورڊ پاران (ب فارم) جو شرط لازمي قرار ڏيڻ واري عمل خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

غريب مسڪين ماڻهن جا اولاد آهيون، اهڙا شرط رکيا ويا جن جي ڪري اسان (ب_فارم) ٺهرائي نٿا سگهون: شاگردياڻيون

خدارا اسان جي تعليم متاثر ٿيڻ کان بچائي وڃي ۽ (ب-فارم) جو شرط ختم ڪيو وڃي جيئن اسان به اعليٰ تعليم حاصل ڪري سگهون

مسوبرڳڙي گورنمينٽ هائير سيڪنڊري اسڪول جي شاگردن پاران احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

مسوبرڳڙي (ن ع) گورنمينٽ هائير سيڪنڊري اسڪول مسوبرڳڙي ۾ نائين ڪلاس جي 150 کان مٿي شاگرد ۽ شاگردياڻين جو حيدرآباد بورڊ پاران (ب فارم) جو شرط لازمي قرار ڏيڻ واري عمل خلاف احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي وئي ان موقعي تي شاگردن آشفاق، رضوان حاجائوظفر الله مري، شعيب علي بين ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته اسان غريب مسڪين ماڻهن جا اولاد آهيون جڏهن ته مختلف اهڙا شرط رکيا ويا جن جي ڪري اسان (ب_فارم) ٺهرائي نٿا سگهون،ڪن جا ته والدين به فوت ٿي چڪا آهن اسان ڪي (ب فارم) واري شرط کان آجو قرار ڏنو وڃي. شاگردن تعليم واري صوبائي وزير سيد سردار علي شاهه حيدرآباد بورڊ چيئرمين ۽ سيڪريٽري بورڊ کان مطالبو ڪيو ته خدارا اسان جي تعليم متاثر ٿيڻ کان بچائي وڃي ۽ (ب-فارم) جو شرط ختم ڪيو وڃي ته جيئن اسان به اعليٰ تعليم حاصل ڪري سگهون

چوهڙ جمالي پوليس جو ڌوهارين سان مبينہ مقابلو،3 زخمي حالت ۾ گرفتار،هٿيارفون ۽ شناختي ڪارڊ هٿ

ايس ايڇ او پوليس نفري سان گڏ گشت دوران ڪاري موري وٽ پنج شڪي ماڻهن جي موجودگي بابت ڳجهي اطلاع تي ڪارروائي ڪئي

فائرنگ جي ڏي وٺ دوران پوليس ٽن ڄڻن کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ورتو جڏهن ته سندن ٻه ساٿي فرار ٿي ويا

گرفتار ٿيل ڌوهاري جي سڃاڻپ غلام نبي خاصخيلي نويد ميرائي ۽ زاهد خاصخيلي طور ڪئي وئي آهي: ترجمان موجب

جوابدارن وٽان ٽي ٽي پسٽول، ميگزين، هڪ موٽرسائيڪل، موبائل فون ۽ مسافرن جا شناختي ڪارڊ هٿ ڪيا ويا آهن

سجاول(ڊ ر) چوهڙ جمالي پوليس جو ڌوهارين سان مبينا مقابلو 3 ڄڻا زخمي حالت ۾ گرفتار 3 ٽي ٽي پسٽول، موٽرسائيڪل موبائل فون ۽ مسافرن جا شناختي ڪارڊ هٿ پوليس ترجمان موجب ايس ايڇ او چوهڙ جمالي اشفاق احمد منگي پوليس نفري سان گڏ گشت دوران ... جوابي فائرنگ ڪئي فائرنگ جي ڏي وٺ دوران پوليس ٽن ڄڻن کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ورتو جڏهن ته سندن ٻه ساٿي فرار ٿي ويا. گرفتار ٿيل ڌوهاري جي سڃاڻپ غلام نبي خاصخيلي نويد ميرائي ۽ زاهد خاصخيلي طور ڪئي وئي آهي زخمين کي طبي ... جوابدارن تي ڏينهن اڳ شاهه يقيق روڊ تي مسافر بس ۾ ٿيل ڦرلٽ جي واردات جو اعتراف ڪيو آهي پوليس جو چوڻ آهي ته هٿ آيل موبائل فون ۽ شناختي ڪارڊ به ان ئي واردات دوران مسافرن کان ڦريا ويا هئا. گرفتار جوابدارن خلاف وڌيڪ قانوني ڪارروائي جاري آهي جڏهن ته فرار ٿيل ...

ڪوٽ غلام محمد پوليس

پاران 4010 ليٽر ديسي شراب هٿ،هڪ جوابدار گرفتار

ڪوٽ غلام محمد پوليس ڪارروائي ۾ گرفتار ڪيل جوابدار

پيپلز سيڪريٽريٽ گهوٽڪي ۾ بلاول ڀٽو زرداري جي سالگره جي تقريب

چيئرمين جي ڊگهي ڄمار،صحت سلامتي ۽ ڪاميابي لاءِ دعائون گهريون ويون

بلاول ڀٽو ملڪ جي نوجوانن جي اميد ۽ پيپلز پارٽي جي روشن مستقبل آهي،سڪندر لاڪو

گهوٽڪي: پ پ جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي سالگره جو ڪيڪ ڪٽيو پيو وڃي

گڏهجي واسي فوجي جوان فوجي ڊيوٽي دوران بارودي سرنگهه ڦاٽڻ سبب شهيد

فوجي جوان جو مڙهه ڳوٺ پهچڻ تي ماحول سوڳوار، شهيد جي جنازي نماز ۾ وڏي تعداد ۾ ماڻهن شرڪت ڪئي

گڏهجي شهيد فوجي جوان کي فوجي اعزاز سان دفنائڻ کانپوءِ دعا گهري پئي وڃي

منگهوپير ٽائون ۾ انسداد پوليو مهم جو باقاعدہ آغاز

حاجي نواز علي بروهي ٻارن کي پوليو جا قطرا پياري مهم جو افتتاح ڪيو

ڪراچي: چيئرمين حاجي نواز علي بروهي ٻارن کي پوليو جا قطرا پياري مهم جو افتتاح ڪندي

حيدرآباد ۾ وانگري جي رهواسي پاران زمين تي قبضي خلاف احتجاج

1985ع ۾ بابا موسيٰ سومرو تڏو حافظ شاهه ۾ 2 ايڪڙ زمين خريد ڪئي، ڀاءُ محمد سومرو

زمين تي بااثر وڏيرو دين محمد دل 2011 کان ناجائز قابض آهي،انتظاميه کان حق ڏيارڻ جي اپيل

شهدادڪوٽ پ پ پاران بلاول ڀٽو جي سالگره ملهائي پئي وڃي

شهدادڪوٽ ۾ بلاول ڀٽو زرداري جي 38 سالگره تقريب

پ پ تعلقہ صدر مير آصف علي لغاري ۽ ٻين گڏجي سالگره جو ڪيڪ ڪٽيو

نون صوبن ۽ نون يونٽن جي ڳالهه تي ملڪ ٽوڙڻ جو منصوبو ڪامياب ٿيڻ نه ڏينداسين: اڳواڻ

شهدادڪوٽ(ڊ ر) پ پ پ تعلقہ ۽ سٽي شهدادڪوٽ پاران پ پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي 38 سالگره نهايت احترام ۽ سادگي سان ملهائي وئي ان موقعي تي علي رائيس مل ۾ تقريب ڪرائي وئي تقريب ۾ پ پ پ جي تعلقہ صدر مير آصف علي لغاري، نائب صدر مير دريا خان مستوئي، شاهد لانگاهه، پنهل خان وڏو مير جعفر لغاري مير گدا حسين لغاري، يوٿ جي علي نواز لغاري، سليم الله بروهي ۽ ٻين شرڪت ڪئي ان موقعي تي تقريب ۾ سالگره جو ڪيڪ ڪٽي ڪارڪنن ۾ ورهايو ويو ۽ بلاول ڀٽو جي وڏي ڄمار لاءِ خاص دعائون گهريون ويون ان موقعي تي مقررن چيو ته پ پ پ ملڪ ۽ جمهوريت جي بقا، ترقي ۽ استحڪام تي يقين رکندڙ جماعت آهي نون صوبن ۽ نون يونٽن جي ڳالهه تي ملڪ ٽوڙڻ ۽ ورهائڻ جي منصوبي کي ڪامياب ٿيڻ نه ڏيندا سين سنڌ امڙ جي وحدانيت کي قائم ۽ دائم رکندا سين

ڏري ميرواهه پيار جي پرٽي بعد هٿيارٻندن پاران گهر ۾ پيچ ڌاهہ خلاف احتجاج

گهر ۾ پيچ ڌاهہ وجهي نقصان پهچائڻ ۽ حراسان ڪرڻ خلاف متاثر خاندان احتجاج ڪيو

نقصان ۽ حراسان ڪرڻ جو خطرو آهي،انصاف لاءِ قانون موجب ڪارروائي ڪئي وڃي:دين محمد

ڏري ميرواهه(ن ع)ڏري ميرواهه پيار جي پرٽي بعد هٿيارٻندن پاران گهر ۾ پيچ ڌاهہ وجهي نقصان پهچائڻ خلاف احتجاج،پيروسڻ ڳوٺ جي حد ڳوٺ سرائي نادر علي خاصخيلي ۾ مبينا طور هٿيارٻندن پاران گهر ۾ پيچ ڌاهہ وجهي نقصان پهچائڻ ۽ حراسان ڪرڻ جي ڪوشش خلاف متاثر خاندان پاران احتجاج ... هٿيارٻند ماڻهن سان گڏ رات جي وقت سندن گهر پهتا ۽ گهر ۾ پيچ ڌاهہ ڪرڻ سان گڏ وڏو نقصان پهچايو جڏهن ته علم پاڪ کي پڻ نقصان پهچايو ويو هنن چيو ته معاملو ڳالهين ۽ برادري سطح تي حل ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي وئي پر مخالف ڌر ڪنهن به ڳالهه مڃڻ لاءِ تيار ناهي هنن خدشو ظاهر ڪندي چيو ته ...

ڏري ميرواهه هٿيارٻندن پاران گهر ۾ پيچ ڌاهہ خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

اوڏيرولال اسٽيشن ۾ بلاول ڀٽو زرداري جي 38 سالگره جي تقريب

پيپلزپارٽي مٽياري جي صدر سيد پير امير علي شاهه ۽ ٻين ڪيڪ ڪاٽيو

انشاءَالله ايندڙ وزيراعظم بلاول ڀٽو زرداري هوندو، پيپلزپارٽي جي قربانين جي تاريخ آهي: اڳواڻ

اوڏيرولال پ پ اڳواڻ بلاول ڀٽو زرداري جي سالگره تقريب کي خطاب ڪندي

ملڪ جي مکيہ چرچز پاران سنڌ حڪومت جو مسيحي شادي ۽ طلاق ايڪٽ رد

مسيحي شادي ۽ طلاق بل بائبل جي روح جي بلڪل ابتڙ آهي،بشپ ڪيٿولڪ چرچ شهزاد

تجويز ڪيل بل تي مسيحي مذهبي اڳواڻن پاران پڻ اهم اعتراض اٿاريا ويا آهن

بل ملڪي سطح تي هجڻ گهرجي،100 سيڪڙو ڊکشنري اڄ تمام ضروري آهي

سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي سڪرنڊ

جو اجلاس،تنظيمي سرگرمين

کي تيز ڪرڻ جو فيصلو

پ پ سنڌ جي صدر نثار کهڙي جي

برادر نسبتي عمر انصاري عرف بابي جي

لاڏاڻي تي فاتحه خواني

رٽائرڊ ٽيچرز ايسوسيئيشن جي

وفد پاران ڪليل ڪچهري

۾ شرڪت

ڊپٽي ڪمشنر مٽياري پاران ضلعي جي مختلف علائقن جو دورو

محمد دانش ڊاڪٽر پوليو مهم تحت فيلڊ سرگرمين جو جائزو ورتو

پنجين سالن کان گهٽ عمر جي هر ٻار تائين رسائي يقيني بڻائي وڃي: ڊپٽي ڪمشنر

جماعت اسلامي جو

ترين مارچ ملتان

پهچي ويو

ڪاميابين انهن جو تاج

بڻيون آهن،جيڪي محنت تي

يقين ڪن ٿا،انجنيئر محمد ڪيريو

ٽنڊوالهيار ۾ پيپلز پارٽي جي

بلاول ڀٽو جي سالگره جون الڳ

الڳ تقريبون

ميهڙ شهري اتحاد پاران بدامني ۽ بنيادي مسئلن جي حل لاءِ ڌرڻ ڏيڻ به احتجاج

پيئڻ جو صاف پاڻي نہ ملڻ،فلٽر پلانٽ ۽ واٽرسپلائي جي لائين ناڪارا هجڻ،صفائي سٿرائي،روڊ رستا تباهہ هجڻ خلاف نعريبازي

پيپلزپارٽيءَ جي 17 سالا اقتداري دور ۾ به ميهڙ واسين کي پيئڻ جو صاف پاڻي نہ ڏنو ويو آهي شهري گندو پاڻي پيئڻ لاءِ مجبور بڻيل آهن:نياز علي بزدار

شهر جون ڪالونيون گهٽيون محلا گندگي سان ڀريل آهن روڊ رستا تباهہ آهن ، امن امان جي صورتحال انتهائي خراب بڻجي وئي آهي

نمائندن،ڊي سي دادو اي سي ،سي ايم او ۽ ٻي انتظاميہ ملي ڀڳت ڪري ڪروڙين روپين جي ڪرپشن ۾ پوري آهي

ميهڙ شهري اتحاد ميهڙ پاران بدامني ۽ بنيادي مسئلن جي حل لاءِ ڌرڻ ڏيڻ به احتجاج ڪيو پيو وڃي

ميهڙ(ن ع)ميهڙ واسين کي پيئڻ جو صاف پاڻي نہ ملڻ ، فلٽر پلانٽ ۽ واٽرسپلائي جي لائين ناڪارا هجڻ ، صفائي سٿرائي، روڊ رستا تباهہ هجڻ سميت وڌندڙ بدامني ۽ بنيادي مسئلن جي حل لاءِ شهري اتحاد ميهڙ پاران ڌرڻ ڏيڻ به احتجاج جو سلسلو جاري،شهري اتحاد ميهڙ جي چيئرمين نياز علي بزدار پي ٽي آءِ تعلقي صدر محمد ايوب ڪوسو ، قومي عوامي تحريڪ اڳواڻ وڪيل مير ڪوسو، هاءِ ڪورٽ بار جي وڪيل عابد ڪلهوڙو ، عوامي پورهيت تحريڪ اڳواڻ وڪيل پنهل ڪوسو، وڪيل رحيم بخش بگهيو ،ميونسپل ڪاميٽي ميهڙ جو ڪائونسلر محمد اسماعيل بروهي پير نبيل پنهور اشتياق تنيو،عالمگير ٿهيم ، ڪائونسلر سيد عبدالفتاح شاهه، محمد عرس ڪوسو، مير شڪيل عطار ، مير عمران تيوڻو، زبير سومرو ،صدام حسين ٿهيم ، جاويد منگي ،جهانگير ابڙو ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ به ٻيلو چوڪ کان گهنٽا گهر ۽ آزاد پريس ڪلب ميهڙ تائين پيادل مارچ ڪري احتجاجي ريلي ڪڍي وئي،ريلي جي اڳواڻي ڪندڙن خطاب ڪندي چيو ته ۾ پيپلزپارٽيءَ جي 17 سالا اقتداري دور ۾ به ميهڙ واسين کي پيئڻ جو صاف پاڻي نہ ڏنو ويو آهي شهري گندو پاڻي پيئڻ لاءِ مجبور بڻيل آهن واٽرسپلائي ۽ فلٽر پلانٽ ناڪارا بڻيل آهن شهر جون ڪالونيون گهٽيون محلا گندگي سان ڀريل آهن روڊ رستا تباهہ آهن ، امن امان جي صورتحال انتهائي خراب بڻجي وئي آهي جنهن سبب شهري انتهائي پريشانين کي منهن ڏئي رهيا آهن،هنن چيو ته شهري بنيادي مسئلن سبب انتهائي پريشانين کي منهن ڏئي رهيا آهن پر ڏک جي نمائندن ، ڊي سي دادو ، اي سي ميهڙ، سي ايم او ميهڙ ۽ سموري انتظاميہ ملي ڀڳت ڪري ڪروڙين روپين جي ڪرپشن ۾ پورا آهن پر شهر جي مسئلن جي حل لاءِ سنجيده نہ آهن ،هنن سيشن جج دادو کان مطالبو ڪيو ته شهر ۾ امن امان بحال ڪري بنيادي مسئلا حل ڪري پيئڻ جو پاڻي فراهم ڪيو وڃي

شهدادڪوٽ جي بوائز ڊگري ڪاليج جي تڪراري پلاٽ واري معاملي بابت عدالت ۾ ٻڌڻي

ڊسٽرڪٽ سيشن جج قمبر شهدادڪوٽ اڏو پبلڪ انجنيئر کاتي جو ايگزيڪيوٽو انجنيئر ۽ ايس ڊي او پيش

ڏرين جو موقف ڪي ٻڌڻ چاهيون ٿا، شهر جو اهم اشرا آهي ٺهندڙي ڏرين ايندڙ ٻڌڻي 24 سيپٽمبر تي تيار ٿي اچن: عدالت

ايڊووڪيٽ شفيع محمد ڪوسو ۽ سنڌ وڪيلن جي ٽيم شهرين جو ڪيس عدالت سگهوري ۽ ايمانداري ۽ فرض شناسي سان وڙهي رهيا آهن: شهري

عثمان شاهه هڙي ويجهو ياد فريال ڪرڪيٽ ٽورنامينٽ جو فائنل

شهدادپور ڪرڪيٽ ٽيم ڪپ ناليءِ ڪري موٽر سائيڪل 50 هزار روڪ انعام کٽيو

ايم پي اي راڻا انصار شرڪت ڪئي،رنرز اپ ٽيم کي 25 هزار روڪ انعام ۽ ٽرافي ڏني وئي

عثمان شاهه هڙي ياد فريال ڪرڪيٽ ٽورنامينٽ جو فائنل ڪيڪ ٽرافي کي ترقي ڏني پئي وڃي

سرهاري ۾ ڳوٺ غلام شاهه ٽالپر جي رهواسين جو مظاهرو

بااثر سبحان ٽالپر ۽ ٻيا گهر تي بار بار چڙهائي ڪري رهيا آهن: ڳوٺاڻا

ڳوٺ مان نڪرڻ ۽ جاءِ ڪان مارڻ جون ڌمڪيون پڻ ڏنيون وڃن، انصاف ڪيو وڃي

سرهاري ڳوٺ غلام شاهه ٽالپر جا رهواسي احتجاجي مظاهرو ڪندي

ڪڪڙ ڳوٺ پرسان ڳوٺ واڌوڙي واسي پورهيت پاران پريس ڪلب ۾ احتجاج

مخالف ڌر محمد خان تي حملي جا الزام ٻي بنياد ۽ ڪوڙا آهن:نثار پنهور

حملو اسان ناهي ڪيو ۽ نہ وري زخمي ڪيو آهي معاملي جي ڪاٺهہ جاچ ته آهي

ڪڪڙ ڳوٺ واڌوڙي واسي پورهيت احتجاج ڪندي

گرلس هاءِ اسڪول سن ۾ ٻن ڏينهن وارو ٻارڙن جو تخليقي ميلو شروع

اسسٽنٽ ڪمشنر مانجهند ميلي جو افتتاح ڪيو

تخليقي ميلو ٻارڙن ۽ ڪيمپ اسڪولن جي ٻارڙن حصو ورتو

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

اربع 23 سيپٽمبر 2026ع

قرض جو وڌندڙ بار، معيشت لاءِ خطري جي گهنٽي!

ملڪي معيشت بابت سامهون آيل تازن انگ اکرن هڪ ڀيرو ٻيهر ڳڻتي پيدا ڪري ڇڏي آهي. مالي سال 2026-27ع جي پهرين ٻن مهينن، جولاءِ ۽ آگسٽ دوران وفاقي حڪومت هڪ ارب 70 ڪروڙ ڊالرن جو پرڏيهي قرض ورتو آهي، جيڪو گذريل سال جي ساڳئي عرصي دوران حاصل ڪيل 1.37 ارب ڊالرن جي ڀيٽ ۾ 23.60 سيڪڙو وڌيڪ آهي. پاڪستاني رقم ۾ هن قرض جي ماليت لڳ ڀڳ 4 سئو 76 ارب رپيا ٻڌائي وئي آهي، جڏهن ته گذريل سال ساڳئي عرصي دوران 3 سئو 91 ارب رپين جي برابر پرڏيهي قرض ورتو ويو هو.

اهي انگ اکر ان ڳالهه جو ثبوت آهن ته ملڪ جي مالي ضرورتن کي پورو ڪرڻ لاءِ پرڏيهي قرضن تي ڀاڙڻ جو سلسلو اڃا تائين جاري آهي. دنيا جا ڪيترائي ملڪ ترقياتي منصوبن، صنعت، توانائي ۽ ٻين اهم شعبن لاءِ قرض وٺندا آهن پر اصل سوال اهو آهي ته قرض ڪهڙي مقصد لاءِ ورتو وڃي ٿو؟ ان مان ملڪ کي ڪيترو فائدو حاصل ٿئي ٿو؟ جيڪڏهن قرض اهڙن منصوبن تي خرچ ٿئي، جيڪي ملڪ جي پيداوار وڌائين، روزگار جا موقعا پيدا ڪن برآمدات ۾ واڌ ڪن ۽ مستقبل ۾ آمدنيءَ جو ذريعو بڻجن ته اهو قرض هڪ معاشي سيڙپڪاري بڻجي سگهي ٿو پر قرض رڳو بجيٽ جو خسارو پورو ڪرڻ ۽ روزمره جا خرچ هلائڻ لاءِ استعمال ٿيندو رهي ته قرضن جو بار گهٽجڻ بدران وڌندو رهندو. رپورٽ موجب مالي سال جي گذريل ٻن مهينن دوران عالمي مالياتي ادارن طرفان پڻ 59 ڪروڙ ڊالرن کان وڌيڪ قرض فراهم ڪيو ويو ان کان علاوه مختلف ملڪن جهڙوڪ جرمني ۽ سعودي عرب پڻ مالي سهڪار فراهم ڪيو. ان سموري صورتحال مان ظاهر ٿئي ٿو ته پاڪستان پنهنجي مالي ضرورتن کي پورو ڪرڻ لاءِ مختلف پرڏيهي ذريعن تي ڀاڙي رهيو آهي.

حقيقت اها آهي ته اسان کي هاڻي اهڙي معاشي پاليسيءَ جي ضرورت درپيش آهي، جنهن جو مقصد ضرورت پوري ڪرڻ لاءِ قرض وٺڻ بدران ملڪي آمدني ۽ پيداوار وڌائڻ هجي. زراعت، صنعت، برآمدات، معدنيات، انفارميشن ٽيڪنالاجي ۽ ننڍن توڙي وچولي درجي جي ڪاروبارن کي مضبوط ڪرڻ سان ملڪ جي آمدني وڌائي سگهجي ٿي. خاص طور تي زراعت کي جديد سهولتون، مناسب پاڻي، بهتر ٻج، زرعي ٽيڪنالاجي ۽ هارين کي سندن فصل جو مناسب اگهه فراهم ڪرڻ سان زرعي پيداوار وڌائي سگهجي ٿي، جنهن سان ملڪي خوراڪ جون ضرورتون پوريون ڪرڻ سان گڏ زرعي شين جي برآمدات ۾ به واڌ ٿي سگهي ٿي اهڙي طرح ملڪ جي نوجوانن لاءِ روزگار جا وڌيڪ موقعا پيدا ٿيندا ۽ معيشت ۾ نئين توانائي ايندي. حڪومت کي پنهنجي خرچن ۾ به نظم آڻڻو پوندو. غيرضروري سرڪاري خرچ گهٽائڻ، ٽيڪس چوريءَ کي روڪڻ، ٽيڪس نظام کي وڌيڪ منصفاڻو بڻائڻ ۽ سرڪاري ادارن جي ڪارڪردگي بهتر ڪرڻ کان سواءِ ملڪي آمدنيءَ ۾ پائيدار واڌ ممڪن ناهي. جيڪڏهن آمدني وڌائڻ بدران هر سال نئون قرض وٺي ڪوٽ پوري ڪئي ويندي ته قرضن جي واپسي ۽ وياج جي ادائيگي مستقبل ۾ بجيٽ تي وڌيڪ بار وجهندي.

ساڳئي وقت قرض وٺڻ واري عمل ۾ مڪمل شفافيت به ضروري آهي. قرضن جي استعمال بابت شفافيت سان نه رڳو عوام جو اعتماد وڌندو پر رقم جي غلط استعمال جا امڪان به گهٽ ٿيندا. پاڪستان کي هاڻي قرضن تي مستقل ڀاڙڻ بدران پنهنجي وسيلن کي بهتر نموني استعمال ڪرڻو پوندو. ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته انهن وسيلن مان وڌ کان وڌ فائدو حاصل ڪيو وڃي ۽ اهڙيون پاليسيون اختيار ڪيون وڃن، جن سان ملڪي آمدنيءَ جا نوان ذريعا پيدا ٿين. هاڻي وقت اچي ويو آهي ته پاڪستان جي معاشي پاليسيءَ جو مرڪز قرض وٺڻ بدران آمدني وڌائڻ، پيداوار وڌائڻ ۽ برآمدات وڌائڻ هجي. قرض جيڪڏهن ترقيءَ لاءِ استعمال ٿئي ته اهو ملڪ لاءِ وسيلو بڻجي سگهي ٿو. پاڪستان جي مضبوط معاشي مستقبل لاءِ ضروري آهي ته ملڪ پنهنجي وسيلن، پنهنجي صنعت، پنهنجي زراعت ۽ پنهنجي ماڻهن جي محنت تي ڀروسو وڌائي، جيئن ايندڙ نسل کي وڌندڙ قرضن جو بار نه پر هڪ مضبوط ۽ خودمختيار معيشت ورثي ۾ ملي.

سعودي عرب جي موجوده صورتحال

اياز وڳهيو

وچ اوڀر ۾ جنگ جا بادل هڪ ڀيرو ٻيهر گهرا ٿي رهيا آهن. يمن ۾ حوثين جي وڌندڙ فوجي سرگرمين، سعودي عرب ڏانهن ميزائل ۽ ڊرون حملن ۽ رياض جي جوابي ڪارروائين خطي جي سلامتيءَ کي نئين آزمائش ۾ وجهي ڇڏيو آهي. يمن جي اها جنگ، جيڪا ڪجهه عرصي تائين جنگبندي، ڳالهين ۽ سفارتي ڪوششن جي پردي ۾ ڍبيل نظر اچي رهي هئي، هاڻي ٻيهر اهڙي بحران ۾ تبديل ٿي رهي آهي، جنهن جا پاڇا يمن جي جبلن کان نڪري سعوديءَ جي شهرن، توانائيءَ جي بنيادي ڍانچي، ڳاڙهي سمنڊ ۽ باب المندب تائين پهچي رهيا آهن. گڏيل قومن پڻ سعودي عرب خلاف حوثي حملن ۽ يمن ۾ وڌندڙ فوجي ڇڪتاڻ تي سخت ڳڻتي ظاهر ڪئي آهي. رياض لاءِ اهو صرف سرحدي سلامتيءَ جو مسئلو ناهي، بلڪ اهو سعودي عرب جي معاشي مستقبل، توانائيءَ جي تحفظ ۽ علائقائي حيثيت جو سوال پڻ آهي. سعودي قيادت هڪ طرف ملڪ کي تيل جي روايتي انحصار کان ٻاهر ڪڍي نئين معاشي دور ڏانهن وٺي وڃڻ لاءِ وڏا منصوبا اڳتي وڌائي رهي آهي ته ٻئي طرف يمن مان اٿندڙ جنگ جا شعلا ان سفر جي جوڙاري نئين غير يقيني پيدا ڪري رهيا آهن.

سعودي عرب جي موجوده صورتحال کي سمجهڻ لاءِ يمن کي سمجهڻ ضروري آهي، ڇاڪاڻ ته اڄ يمن جي جنگ صرف صنعا جي اقتدار جو سوال ناهي رهي پر ان سان گڏ باب المندب، ڳاڙهو سمنڊ، عالمي واپار، توانائيءَ جا رستا، ايران ۽ سعودي عرب جا لاڳاپا ۽ آمريڪا جي علائقائي پاليسي به ڳنڍجي چڪي آهي. يمن جي اولهندي ميدان تي حوثين جي اڳڀرائي ۽ باب المندب جي ويجهو اهم علائقن تي سندن وڌندڙ اثر عالمي سامونڊي واپار لاءِ به نئون خطرو پيدا ڪري رهيو آهي. باب المندب کي جيڪڏهن دنيا جي سامونڊي واپار جو دروازو چيو وڃي ته غلط نه ٿيندو. هيءُ اهو رستو آهي، جتان گذرندڙ جهاز رڳو سامان ناهن کڻندا پر دنيا جي معيشت جي رفتار به پاڻ سان گڏ کڻندا آهن. جڏهن هن رستي تي جنگ جا آواز بلند ٿين ٿا ته انهن جي گونج رياض، دبئي يا صنعا تائين محدود نٿي رهي پر اها عالمي تيل مارڪيٽن، واپار، جهاز راني ۽ صارفين جي زندگيءَ تائين پهچي ٿي. گڏيل قومن پڻ خبردار ڪيو آهي ته باب المندب جي چوڌاري وڌندڙ ڇڪتاڻ عالمي سامونڊي سلامتيءَ لاءِ سنگين مسئلو بڻجي سگهي ٿي. سعودي عرب لاءِ صورتحال ان وقت وڌيڪ حساس ٿي وڃي ٿي، جڏهن ملڪ جي توانائيءَ جي ڍانچي کي به خطرو درپيش هجي. سعودي عرب جي اوڀر-اولهه تيل پائپ لائين کي ڊرون حملي سبب نقصان پهچڻ ڪانپوءِ تيل جي ترسيل جا متبادل رستا استعمال ڪرڻا پيا آهن. ان مان ظاهر ٿئي ٿو ته جديد جنگ هاڻي صرف سرحدن ۽ فوجي اڏن تائين محدود ناهي رهي. توانائيءَ جا رستا، بندرگاهون، پائپ لائنون ۽ اقتصادي ڍانچا به جنگ جو حصو بڻجي سگهن ٿا. پر سعودي عرب جي هن بحران ۾ هڪ ٻي وڏي ڪهاڻي به لڪل آهي، يعني ترقي ۽ جنگ جي وچ ۾ ڇڪتاڻ جي ڪهاڻي. سعودي عرب پنهنجي مستقبل کي نئين سر ترتيب ڏيڻ جي ڪوشش ڪري رهيو آهي. تيل جي آمدنيءَ سان گڏ سياحت، صنعت، ٽيڪنالاجي، عالمي سيڙپڪاري، تفريح ۽ نون شهرن جي تعمير کي ملڪ جي مستقبل جو حصو بڻايو پيو وڃي. رياض دنيا کي اهو پيغام ڏيڻ چاهي ٿو ته سعودي عرب صرف تيل پيدا ڪندڙ ملڪ نه پر مستقبل جي عالمي معيشت جو اهم مرڪز بڻجڻ چاهي ٿو پر معاشي خواب امن جي هوا ۾ ئي اڏامندا آهن.

جڏهن آسمان ۾ ڊرون اڏامندا هجن، سرحدن تي ميزائل وسي رهيا هجن ۽ سامونڊي رستن تي جنگ جو خطرو هجي ته سيڙپڪار سوال ڪندا آهن. سياح سوچيندا آهن ۽ عالمي ڪمپنيون خطري جو نئون نقشو ڏسڻ چاهينديون آهن. ان ڪري يمن جي جنگ سعودي عرب لاءِ رڳو دفاعي جنگ ناهي، بلڪ اها سعودي عرب جي معاشي تبديليءَ لاءِ به هڪ وڏو امتحان آهي. يمن جي بحران جو سڀ کان پيچيده پاسو اهو آهي ته ان کي رڳو سعودي عرب ۽ حوثين جي وچ ۾ جنگ سمجهڻ سان مڪمل تصوير سامهون نٿي اچي. ايران سان حوثين جا لاڳاپا، سعودي-ايراني علائقائي مقابلو، آمريڪا جو رويو، چين جون سفارتي ڪوششون ۽ ڳاڙهي سمنڊ جي عالمي اهميت هن بحران کي هڪ وڏي علائقائي مسئلي ۾ تبديل ڪري رهيون آهن. رپورٽن موجب سعودي عرب چين کان مدد گهري آهي، جنهن کان پوءِ بيجنگ ايران تي حوثين کي روڪڻ لاءِ اثر استعمال ڪرڻ جي ڪوشش ڪري رهيو آهي. آمريڪا جو رويو پڻ سعودي عرب لاءِ اهم سوال بڻجي ويو آهي. يمن جي حڪومت طرفان آمريڪي فوجي مدد جي درخواست باوجود صدر ڊونلڊ ٽرمپ طرفان سڌي فوجي مدد جو واعدو نه ڪرڻ جون رپورٽون سامهون آيون آهن. ان مان ظاهر ٿئي ٿو ته واشنگٽن يمن جي بحران ۾ پنهنجي فوجي ڪردار کي محدود رکڻ چاهي ٿو. جڏهن ته رياض لاءِ اهو سوال اهم ٿيندو پيو وڃي ته مستقبل جي علائقائي سلامتيءَ ۾ ڪيس ڪيترو ڀروسو ٻاهرين فوجي مدد تي رکڻو آهي؟ جنگ جي هن سڄي بحث ۾ سڀ کان وڏو ۽ ڏکوئيندڙ باب يمن جي عام ماڻهوءَ جو آهي. جنگ جا نقشا ڪاغذ تي ٺهن ٿا پر انهن جا زخم انسانن جي جسمن ۽ گهرن تي لڳن ٿا. يمن ۾ نئين ويڙهه سبب وڏي تعداد ۾ خاندان پنهنجا گهر ڇڏي ٻي گهر ٿي چڪا آهن. ڪيترائي ماڻهو خطرناڪ سامونڊي سفر اختيار ڪري محفوظ هنڌن ڏانهن وڃڻ تي مجبور آهن. هڪ اهڙي ملڪ ۾، جيڪو اڳ ئي ڏکي جنگ، غربت ۽ تباهه ٿيل بنيادي سهولتن جو بار کڻي رهيو آهي، نئين جنگ جو مطلب هڪ نئين انساني الميي کان گهٽ ناهي. هتي سعودي عرب جي سامهون سڀ کان وڏو سوال اهو آهي ته ڇا جنگ سان سلامتي مستقل بڻجي سگهي ٿي؟

فوجي طاقت حملي کي روڪي سگهي ٿي، ميزائل کي هوا ۾ تباهه ڪري سگهي ٿي ۽ ڪجهه وقت لاءِ دشمن جي اڳڀرائيءَ کي پٺتي ڌڪي سگهي ٿي پر مستقل امن لاءِ سياسي حل ضروري هوندو آهي. يمن جو بحران به آخرڪار ڳالهين جي ميز تي ئي ختم ٿيندو. گڏيل قومن به ڌرين کي وڌيڪ ڇڪتاڻ کان پاسو ڪرڻ ۽ سياسي ڳالهين ڏانهن موٽڻ تي زور ڏنو آهي. سعودي عرب جي طاقت رڳو ان جي تيل جي ذخيرن ۾ ناهي پر ان جي اصل طاقت ان صلاحيت ۾ به آهي ته هو علائقائي بحرانن کي سفارتڪاريءَ ذريعي محدود ڪري سگهي. ايران سان ڳالهه ٻولهه جا دروازا کليل رکڻ، يمن ۾ سياسي حل جي حمايت ڪرڻ ۽ عالمي طاقتن سان متوازن سفارتڪاري سعودي عرب کي اهڙو رستو ڏئي سگهي ٿي، جنهن ۾ دفاع ۽ امن هڪ ٻئي جا مخالف نه پر ساٿي بڻجي سگهن. پاڪستان لاءِ به سعودي عرب جي صورتحال اهم آهي. ٻنهي ملڪن جا لاڳاپا تاريخي، معاشي، دفاعي ۽ عوامي سطح تي گهرا آهن. وچ اوڀر ۾ وڌندڙ ڇڪتاڻ جو اثر توانائي، واپار ۽ خطي جي سفارتڪاريءَ تائين پهچي سگهي ٿو اهڙي ماحول ۾ پاڪستان لاءِ علائقائي امن، سفارتڪاري ۽ عالمي سامونڊي رستن جي تحفظ جي حمايت اهم حيثيت رکي ٿي. پاڪستان تازو باب المندب ۾ واپاري جهازن خلاف حملن تي ڳڻتي ظاهر ڪندي انهن کي روڪڻ جو مطالبو پڻ ڪيو آهي.

هن وقت سعودي عرب هڪ اهڙي موڙ تي بيٺل آهي جتي هڪ پاسي ريگستان مان نئين مستقبل جا شهر اڀري رهيا آهن ته ٻئي طرف يمن جي جبلن مان جنگ جا آواز اچي رهيا آهن. هڪ طرف ترقيءَ جو خواب آهي ته ٻئي طرف علائقائي جنگ جو خطرو. يعني هڪ طرف عالمي سيڙپڪاريءَ کي دعوت آهي ۽ ٻئي طرف ميزائلن ۽ ڊرونن جي ڇانوَ ڏسڻ ۾ اچي رهي آهي. اصل سوال اهو ناهي ته ايندڙ حملي جو جواب ڪيترو سخت هوندو؟ اصل سوال اهو آهي ته ايندڙ نسل لاءِ وچ اوڀر ڪهڙو ڇڏڻو آهي؟ جيڪڏهن يمن جي جنگ ٻيهر ڏکئي علائقائي جنگ ۾ تبديل ٿئي ٿي ته انهيءَ جا اثر سعودي عرب کان گهڻو اڳتي ويندا. اهڙي سوچ، جنهن ۾ فتح جو مطلب ڪنهن شهر جي تباهي نه پر ڪنهن پار جو محفوظ مستقبل هجي، جنهن ۾ طاقت جو مطلب رڳو ميزائل نه پر ڳالهين جي ميز تي ويهڻ جي صلاحيت به هجي سعودي عرب جي اصل آزمائش شايد هاڻي اتي ئي شروع ٿئي ٿي: ڇا رياض جنگ جي پاڇن مان نڪري پنهنجي ترقيءَ جي روشنيءَ کي محفوظ رکي سگهي ٿو؟

> **هن وقت سعودي عرب هڪ اهڙي موڙ تي بيٺل آهي، جتي هڪ پاسي ريگستان مان نئين مستقبل جا شهر اڀري رهيا آهن ته ٻئي طرف يمن جي جبلن مان جنگ جا آواز اچي رهيا آهن. هڪ طرف ترقيءَ جو خواب آهي ته ٻئي طرف علائقائي جنگ جو خطرو. يعني هڪ طرف عالمي سيڙپڪاريءَ کي دعوت آهي ۽ ٻئي طرف ميزائلن ۽ ڊرونن جي ڇانوَ ڏسڻ ۾ اچي رهي آهي. اصل سوال اهو ناهي ته ايندڙ حملي جو جواب ڪيترو سخت هوندو؟ اصل سوال اهو آهي ته ايندڙ نسل لاءِ وچ اوڀر ڪهڙو ڇڏڻو آهي؟ جيڪڏهن يمن جي جنگ ٻيهر ڏکئي علائقائي جنگ ۾ تبديل ٿئي ٿي ته انهيءَ جا اثر سعودي عرب کان گهڻو اڳتي ويندا. اهڙي سوچ، جنهن ۾ فتح جو مطلب ڪنهن شهر جي تباهي نه پر ڪنهن پار جو محفوظ مستقبل هجي، جنهن ۾ طاقت جو مطلب رڳو ميزائل نه پر ڳالهين جي ميز تي ويهڻ جي صلاحيت به هجي.**

سنڌ جو معاشي مقام

محمد خان ابڙو

پاڪستان جي معاشي تاريخ ۾ سنڌ ۽ سنڌين جي ڪردار کي نظرانداز ڪيو وڃي ته اها تاريخ اڌوري رهجي ويندي. سنڌو درياهه جي ڪنارن تي آباد اهو خطو هزارين سالن کان واپار، زراعت، صنعت ۽ تهذيبي سرگرمين جو اهم مرڪز رهيو آهي موهن جو دڙو ان ڳالهه جو وڏو ثبوت آهي ته اڄ کان هزارين سال اڳ به هن ڌرتيءَ جا ماڻهو شهرن جي منصوبابندي، هنر دستڪاري، واپار ۽ منظم معاشي زندگيءَ کان واقف هئا. پاڪستان جي قيام کانپوءِ به سنڌ پنهنجي زرعي زمين، قدرتي وسيلن، بندرگاهن، صنعت، واپار ۽ ماڻهن جي محنت وسيلي ملڪ جي معيشت ۾ اهم ڪردار ادا ڪندي رهي آهي سنڌ جي اصل معاشي طاقت ان جا لکين محنت ڪندڙ ماڻهو آهن جيڪي ڏينهن رات محنت ڪري ملڪ ۽ صوبي جي معاشي ڦيٿي کي هلائين ٿا. سنڌ جو هاري ٻنين ۾ پورهيو ڪري اناج ۽ مختلف فصل پيدا ڪري ٿو مهاڻو سمنڊ مان مڇي ۽ ٻيو سامونڊي ڪاٺو حاصل ڪري پنهنجي خاندان جو گذر سفر ڪري ٿو مزدور ڪارخانن کي هلائڻ ۾ پنهنجو حصو ادا ڪن ٿا، واپاري مارڪيٽن کي آباد رکن ٿا، جڏهن ته هنرمند پنهنجي هٿ جي هنر وسيلي سنڌ جي ثقافت کي معاشي سرگرمي ۾ تبديل ڪن ٿا. پاڪستان جي معيشت ۾ سنڌ جو حصو اصل ۾ انهن سڀني ماڻهن جي گڏيل محنت جو نتيجو آهي جن پنهنجي پورهئي سان معيشت کي اڳتي وڌائڻ ۾ ڪردار ادا ڪيو آهي.

زرعي معيشت جي حوالي سان سنڌ کي غيرمعمولي اهميت حاصل آهي هتي ڪڻڪ، چانور، ڪمند، ڪجيون، انب ۽ مختلف قسمن جون ڀاڄيون وڏي مقدار ۾ پيدا ٿين ٿيون گهوٽڪي، خيرپور، سکر، لاڙڪاڻو، نوابشاهه، سانگهڙ، ميرپورخاص، بدين ۽ ٺٽو جهڙا ضلعا نه رڳو ملڪ جي خوراڪ جون ضرورتون پوريون ڪرڻ ۾ حصو وٺن ٿا پر صنعتي ۽ واپاري سرگرمين کي به سهارو ڏين ٿا. سنڌ جو ڪپهه، ڪپڙي جي صنعت لاءِ اهم خام مال جي حيثيت رکي ٿو جڏهن ته چانور، انب ۽ ڪجيون ملڪ جي واپار ۽ برآمدات ۾ پڻ حصو وٺن ٿا پر سنڌ جو هاري ڪيترن ئي مسئلن کي منهن ڏئي رهيو آهي پاڻيءَ جي ورڇ، زرعي خرچن ۾ مسلسل واڌ، فصلن جو مناسب اگهه نه ملڻ ۽ جديد زرعي ٽيڪنالاجيءَ تائين محدود رسائي اهڙا مسئلا آهن، جيڪي هاريءَ جي زندگيءَ کي ڏکيو بڻائي رهيا آهن ننڍا آبادگار ۽ هاري ڪيترائي ڀيرا پنهنجي پيداوار جي حقيقي معاشي قدر کان محروم رهجي وڃن ٿا. جيڪڏهن زراعت قومي معيشت جو بنياد آهي ته پوءِ ان بنياد کي مضبوط ڪندڙ هاريءَ جي خوشحالي به قومي ترجيح هجڻ گهرجي هاريءَ کي مناسب پاڻي سٺو ٻج، ڀاڻ، زرعي مشينري، جديد طريقيڪار ۽ سندس فصل جو مناسب اگهه فراهم ڪرڻ کان سواءِ زرعي معيشت کي مضبوط ڪرڻ ممڪن ناهي.

پاڪستان جي صنعتي ۽ واپاري ترقيءَ جو ذڪر ڪراچيءَ کانسواءِ مڪمل نٿو ٿي سگهي. ڪراچي سنڌ جي تاريخي جاگرافيائي ۽ معاشي حقيقت جو حصو آهي ۽ ملڪ جو هڪ وڏو صنعتي، واپاري ۽ مالياتي مرڪز پڻ آهي ڪراچيءَ جون بندرگاهون، بئنڪ، ڪارخانا، واپاري مرڪز ۽ ٻيا معاشي ادارا ملڪ جي معيشت کي اڳتي وڌائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪن ٿا. ڪراچيءَ جي ترقيءَ ۾ سنڌ جي زمين، سامونڊي ڪناري واري جاگرافيائي حيثيت، مقامي آبادي ۽ ملڪ جي مختلف علائقن مان ايندڙ ماڻهن جي محنت گڏجي ڪردار ادا ڪيو آهي ڪراچيءَ جي بندرگاهه ۽ ان جي واپاري اهميت پاڪستان جي قيام کان اڳ به موجود هئي ملڪ جي قيام ۽ ورهاڱي کان پوءِ مختلف علائقن مان ايندڙ واپارين، صنعتڪارن ۽ مزدورن شهر جي معاشي سرگرمين کي وڌيڪ وڌايو انهيءَ گڏيل تاريخ جو احترام ڪرڻ ضروري آهي پر ان سان گڏ اها حقيقت به واضح آهي ته ڪراچي سنڌ جو حصو آهي ۽ ڪراچيءَ جي ترقيءَ جا فائدا رڳو شهر تائين محدود نه رهڻ گهرجن پر انهن جو مناسب حصو ڪراچيءَ جي سمورن رهواسين سان گڏ سڄي سنڌ تائين به پهچڻ گهرجي سنڌ جا قدرتي وسيلا پاڪستان جي معيشت ۾ اهم حيثيت رکن ٿا ٿر ۾ موجود ڪوئلي جا وڏا ذخيرا تيل ۽ گئس جي پيداوار ۽ سنڌ جا سامونڊي وسيلا ملڪ جي توانائي ۽ صنعتي ضرورتن کي پورو ڪرڻ ۾ پنهنجو حصو وجهن ٿا ٿر جي ڪوئلي مان بجلي پيدا ٿيڻ سان ملڪ جي توانائيءَ واري نظام ۾ به اهم واڌ ٿي آهي پر ڪنهن به منصوبي جي ترقيءَ جو اصل معيار رڳو سيڙپڪاري يا بجليءَ جي پيداوار نه هجڻ گهرجي اهو پڻ ڏسڻ ضروري آهي ته جن علائقن مان اهي وسيلا حاصل ڪيا وڃن ٿا، اتي رهندڙ مقامي ماڻهن کي تعليم، صحت، روزگار، صاف پاڻي، روڊن ۽ ٻين بنيادي سهولتن مان ڪيترو فائدو ملي رهيو آهي.

سنڌ جي سامونڊي علائقن ۾ مڇي مارڻ جو ڪم هزارين خاندانن جي روزگار جو وڏو ذريعو آهي ڪراچي، ٺٽو، سجاول ۽ بدين جا مهاڻا سمنڊ مان مڇي، جهينگا ۽ ٻيون سامونڊي شيون حاصل ڪن ٿا، جيڪي مقامي مارڪيٽن ۾ وڪامن ٿيون. ان سان گڏوگڏ برآمداتي واپار جو به حصو بڻجن ٿيون پر سامونڊي آلودگي، تمر جي ٻيلن جي تباهي، سامونڊي وسيلن تي وڌندڙ دٻاءُ ۽ بنيادي سهولتن جي کوٽ سبب انهن خاندانن جو مستقبل متاثر ٿي رهيو آهي سامونڊي معيشت کي ترقي ڏيڻ جو مطلب صرف مڇي ۽ جهينگا حاصل ڪرڻ يا برآمد ڪرڻ ناهي پر ان سان گڏ مهاڻن جي روزگار ۽ حقن جو تحفظ، سامونڊي ماحول جي حفاظت ۽ ساحلي علائقن جي ماڻهن کي بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ به ضروري آهي سنڌين جي معاشي خدمتن ۾ واپار ۽ ڪاروبار جي پڻ هڪ ڊگهي تاريخ آهي شڪارپور ۽ حيدرآباد جهڙا شهر تاريخي طور تي واپاري سرگرمين جا اهم مرڪز رهيا آهن اڄ به سنڌ جي مختلف شهرن ۾ واپاري، صنعتڪار ۽ ڪاروباري خاندان ملڪ جي معيشت ۾ پنهنجو حصو وجهي رهيا آهن ساڳي طرح اجرڪ، سنڌي ٽوپي، رليون، ڪاشي جو ڪم، ڪاٺ جي ڪاريگري ۽ هٿ جي هنر سان لاڳاپيل ٻين شين سان هزارين خاندانن جو روزگار واڳيل آهي جيڪڏهن انهن شين کي بهتر نموني متعارف ڪيو وڃي مارڪيٽ تائين رسائي آسان بڻائي وڃي ۽ علمي منڊيءَ تائين پهچ جا موقعا پيدا ڪيا وڃن ته سنڌ جي هنر دستڪاريءَ واري شعبي کي وڌيڪ هٿي ڏئي سگهجي ٿي پاڪستان هڪ وفاقي ملڪ آهي ۽ وفاق جي طاقت ان جي سمورن صوبن ۽ وفاقي وحدتن جي هڪ ٻئي سان احترام واري لاڳاپي ۾ آهي سنڌ کي پنهنجي آئيني حقن، پاڻيءَ جي منصفاڻي حصي، قدرتي وسيلن بابت قانوني حق ۽ پنهنجي ترقياتي ضرورتن لاءِ آواز اٿارڻ جو مڪمل حق حاصل آهي انهن معاملن جو حل آئيني طريقيڪار، شفاف انگ اکرن، مناسب منصوبابندي ۽ صوبن وچ ۾ ڳالهين وسيلي ڳولڻ گهرجي وسيلن بابت اختلافن کي تڪرار وڌائڻ بدران ڳالهين ۽ قانوني رستي سان حل ڪرڻ ئي ملڪ جي مجموعي مفاد ۾ آهي.

گاج ڊيم منصوبو: هڪ اميد، ڪجهه انديشا ۽ امڪان

محمد اسماعيل لانگاهه

سنڌ جي پاڻيءَ جي مسئلي تي جڏهن به ڳالهه ٿيندي آهي ته پاڻيءَ جي کوٽ، برساتي پاڻيءَ جو ضايع ٿيڻ، خشڪ سالي، زرعي بحران ۽ پيئڻ جي صاف پاڻيءَ جي کوٽ جهڙا سوال سامهون ايندا آهن. اهڙي صورتحال ۾ گاج ڊيم منصوبو هڪ اهڙو منصوبو آهي، جنهن سان اميدون به وابسته آهن ۽ ڪيترائي سوال به. سن 2006ع ڌاري شروع ٿيل هن منصوبي کي هاڻي لڳ ڀڳ 25 ورهيه مڪمل ٿيڻ وارا آهن. پر ايترو ڊگهو عرصو گذرڻ باوجود منصوبو اڃا تائين مڪمل نه ٿي سگهيو آهي. هن وڏي منصوبي جو ڪم ڪيترائي ڀيرا مبينا ڪرپشن ۽ ٻين سببن جي ڪري بند ٿيو ۽ وري شروع ڪيو ويو. موجوده رٿابندي موجب هن منصوبي کي 2030ع ڌاري مڪمل ٿيڻو آهي. سمجهه ۾ نٿو اچي ته 25 ورهين جي عرصي ۾ هن منصوبي جو ڪم اڃا تائين مڪمل ڇو نه ٿي سگهيو آهي؟ ڇا گاج ڊيم جو منصوبو ايندڙ ٽن يا چئن سالن ۾ واقعي مڪمل ٿي سگهندو؟ اهو هڪ وڏو ۽ ڳنڀير سوال آهي، جنهن جو جواب سنڌ جي عوام کي ملڻ گهرجي.

گاج ڊيم جو تعلق خاص طور تي ڪاڇي ۽ دادوءَ جي علائقن سان لاڳاپيل آهي، جتي برساتن دوران وهندڙ پاڻيءَ جو وڏو حصو ذخيرو نه ٿيڻ سبب اڳتي هلي ضايع ٿي وڃي ٿو جيڪڏهن برساتي پاڻيءَ کي مناسب طريقي سان ذخيرو ڪري سگهجي ته اهو پاڻي خشڪ موسم دوران زراعت، پيئڻ ۽ ٻين ضرورتن لاءِ استعمال ڪري سگهجي ٿو. ان لحاظ کان گاج ڊيم سنڌ لاءِ هڪ اهم آبي ذريعو ثابت ٿي سگهي ٿو جيڪو نه رڳو پاڻيءَ جي کوٽ کي گهٽائڻ ۾ مددگار ٿيندو پر زرعي سرگرمين کي هٿي ڏيڻ ۽ علائقي جي معاشي حالتن ۾ به بهتري آڻي سگهي ٿو.

گاج ڊيم سان سڀ کان وڏي اميد اها آهي ته برساتي پاڻيءَ کي محفوظ ڪري ڪاڇي ۽ پرياسي وارن علائقن ۾ زرعي سرگرمين کي هٿي ڏئي سگهجي ٿي جن علائقن ۾ پاڻيءَ جي کوٽ سبب زمينون غير آباد آهن يا گهٽ پيداوار ڏين ٿيون، اتي پاڻيءَ جي دستيابي سان آبادڪاري ۽ روزگار جا نوان موقعا پيدا ٿي سگهن ٿا. ان سان گڏ، جيڪڏهن منصوبي جي جوڙجڪ ۽ انتظام بهتر نموني سان ڪيو وڃي ته هي ڊيم برساتي ٻوڏ جي پاڻيءَ کي منظم ڪرڻ ۾ پڻ مددگار ثابت ٿي سگهي ٿو. مقامي آباديءَ لاءِ پيئڻ جي پاڻيءَ جي فراهمي ۽ زيرزمين پاڻيءَ جي سطح بهتر ٿيڻ جا امڪان پڻ موجود آهن. پر ڪنهن به وڏي منصوبي وانگر گاج ڊيم کي به رڳو اميدن جي نظر سان ڏسڻ ڪافي ناهي، ان جي مڪمل ٿيڻ، شفاف انتظام ۽ عملي نتيجن کي به يقيني بڻائڻ ضروري آهي.

ڊيم جي تعمير سان لاڳاپيل ٻيو اهم سوال مقامي آبادي، زمينن ۽ ماحول بابت آهي. جن ماڻهن جون زمينون يا روزمره جون سرگرميون منصوبي جي ايراضيءَ سان لاڳاپيل آهن، انهن جي حقن ۽ مفادن جو تحفظ لازمي آهي جيڪڏهن ڪنهن منصوبي سبب ماڻهن جي زمينن، گهرن يا روزگار تي اثر پوي ٿو ته رڳو معاوضو ڏيڻ ڪافي ناهي بحالي، متبادل روزگار ۽ ڊگهي مدي وارا انتظام پڻ ضروري آهن. ترقيءَ جو اصل معيار اهو هجڻ گهرجي ته ان جا فائدا مقامي ماڻهن تائين به پهچن. ٻيو اهم پاسو ماحولياتي اثرن جو آهي. ڊيم جي تعمير کان اڳ پاڻيءَ جي قدرتي وهڪري، جهنگلي جيوت، مقامي ماحوليات ۽ هيٺين وهڪري وارن علائقن تي اثرن جو جامع جائزو وٺڻ گهرجي، جيڪڏهن ماحولياتي نقصان جا امڪان موجود هجن ته انهن کي گهٽائڻ لاءِ واضح ۽ قابلِ عمل منصوبا هجڻ گهرجن.

پاڻي هوندو ته ورڇ به اهم هوندي، گاج ڊيم جي ڪاميابي جو دارومدار رڳو ان ڳالهه تي نه هوندو ته ڊيم ۾ ڪيترو پاڻي ذخيرو ٿئي ٿو، پر ان ڳالهه تي به هوندو ته اهو پاڻي ڪهڙي طريقي سان ورهايو وڃي ٿو. سنڌ ۾ ماضيءَ جا ڪيترائي تجربا ٻڌائين ٿا ته پاڻيءَ جي دستيابي ۽ پاڻيءَ جي منصفاڻي ورڇ به الڳ مسئلا آهن. جيڪڏهن گاج ڊيم مان نڪرندڙ پاڻيءَ جا فائدا صرف ڪجهه علائقن يا ماڻهن تائين محدود ٿي وڃن ته منصوبو پنهنجي اصل مقصد کان پري ٿي سگهي ٿو. ان لاءِ پاڻيءَ جي ورڇ، آبپاشي نظام، سار سنڀال ۽ مقامي نگراني بابت شفاف نظام ضروري آهي. ڪنهن به ترقياتي منصوبي جي پائيداري ان وقت وڌي ٿي، جڏهن مقامي ماڻهو ان کي پنهنجو منصوبو سمجهن. گاج ڊيم بابت پڻ مقامي آبادين، آبادگارن، ماهرن، ماحولياتي ماهرن ۽ چونڊيل نمائندن سان مشاورت ضروري آهي. ماڻهن کي رڳو منصوبي جي اعلانن ذريعي آگاهه ڪرڻ بدران کين واضح طور ٻڌايو وڃي ته منصوبو ڪهڙي مرحلي ۾ آهي، ڪيتري لاڳت ايندي، ڪهڙا علائقا متاثر ٿيندا، ڪهڙا فائدا حاصل ٿيندا ۽ انهن فائدن جي ورڇ ڪيئن ٿيندي. گاج ڊيم سنڌ لاءِ پاڻيءَ جي کوٽ، خشڪ سالي ۽ برساتي پاڻيءَ جي انتظام جي حوالي سان هڪ اهم موقعو بڻجي سگهي ٿو پر ان منصوبي جي اهميت صرف ان جي تعمير ۾ نه، پر ان جي صحيح منصوبابندي، شفاف عملدرآمد، ماحولياتي تحفظ ۽ مقامي ماڻهن جي حقن جي حفاظت ۾ آهي.

اسان کي اهڙي ترقي گهرجي جيڪا صرف ڪنڪريٽ ۽ پٿر جي اڏاوت نه هجي، پر ماڻهن جي زندگيءَ ۾ حقيقي تبديلي آڻي. گاج ڊيم جيڪڏهن مقامي آبادي جي حقن، ماحولياتي گهرجن ۽ پاڻيءَ جي منصفاڻي ورڇ کي نظر ۾ رکي اڳتي وڌايو وڃي ته اهو ڪاڇي لاءِ نئين اميد جو دروازو کولي سگهي ٿو. پر جيڪڏهن منصوبابندي ۾ مقامي ماڻهن جا خدشا، ماحولياتي اثر ۽ پاڻيءَ جي ورڇ جا سوال نظرانداز ڪيا ويا ته پوءِ هڪ امڪاني حل پاڻ نوان مسئلا پيدا ڪري سگهي ٿو. ان ڪري گاج ڊيم بابت سوال اهو نه هجڻ گهرجي ته ڊيم ٺهڻو آهي يا نه؟ اصل سوال اهو هجڻ گهرجي ته اهو ڊيم ڪيئن ٺهيو وڃي، جيئن پاڻي به محفوظ ٿئي، زمين به آباد ٿئي، ماحول به محفوظ رهي ۽ مقامي ماڻهو به ان ترقي جا حقيقي ڀاڱي ڀائيوار بڻجن. گاج ڊيم هڪ اميد ضرور آهي، پر ان اميد کي حقيقت بڻائڻ لاءِ شفافيت، سائنسي منصوبابندي، عوامي شموليت ۽ ذميوار انتظام بنيادي شرط آهن. هاڻ ڏسجي ته پنجويهه ورهيه رولڙي ۾ رهندڙ منصوبو ٽن ورهين ۾ جيڪڏهن پايه تڪميل تائين ٿو ته اهو معجزي کان گهٽ نه هوندو پر هاڻ ناممڪن کي ممڪن بڻجڻ مشڪل ئي نظر اچي رهيو آهي.

اڄوڪو ڏينهن ---- 23 سيپٽمبر

سيد احسن الهاشمي

اڄ مشهور غزل گو شاعر ۽ اديب احسن الهاشميءَ جي جنم جو ڏينهن آهي احسن الهاشميءَ جو اصل نالو سيد حسن علي شاهه ولد مٺن شاهه هو ۽ پاڻ 23 سيپٽمبر 1923ع تي حيدرآباد شهر جي ٽنڊي مير نورمحمد ۾ تولد ٿيو ابتدائي تعليم گورنمينٽ پرائمري اسڪول مان حاصل ڪيائين ان بعد نورمحمد هاءِ اسڪول حيدرآباد، اورينٽل ڪاليج امرتسر ۽ علامه تاجاشڪ ايران ۾ پڙهيو. سنڌيءَ سان گڏ عربي ۽ فارسي ٻوليءَ تي چڱو عبور حاصل هئس هو سياسي طور تي ٻهراڙين خاڪسار تحريڪ ۽ پوءِ آل انڊيا مسلم ليگ سان واڳيل رهيو شاعريءَ جو شوق ننڍي هوندي کان ئي هئس سندس وڏي ڀاءُ سيد حيدر شاهه حيدر ۽ مخدوم محمد زمان طالب المولي جي صحبت ۾ سندس شاعري پڪي ۽ پختي بڻجي وئي هو مرثيي نعت، منقبت ۽ غزل جو هڪ وڏو شاعر ٿي اڀريو سندس شاعري ڪلاسيڪي ۽ جديد شاعريءَ جو هڪ سهڻو سنگم آهي نامياري اديب تاج جوئيءَ هن جو ڪلام "سڪل وڻ صحرا جو" ترتيب ڏئي ڇپرايو آهي هن ريڊيو پاڪستان لاءِ به ڪيترائي اسڪرپٽ ۽ ڊراما لکيا هن ناميا اديب 24 جنوري 2007ع تي وفات ڪئي.

زوار نظر حسين بلوچ

هن ناليواري صحافيءَ ۽ ليکڪ 23 سيپٽمبر 1943ع تي جهول ضلعي سانگهڙ ۾ الهڏني خان بلوچ جي گهر ۾ اکيون کوليون هن ابتدائي تعليم جهول مان ۽ مئٽرڪ ۽ انٽرميڊيئيٽ جا امتحان سانگهڙ مان پاس ڪيا اڳتي هلي سنڌ يونيورسٽيءَ مان گريجوئيشن ڪيائين هن پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات هڪ انشورنس ڪمپنيءَ ۾ سيلز مين طور ڪئي هو هڪ محنتي صحافي پڻ هو هو "روزاني هلچل" جو ايڊيٽر رهيو هن 1980ع واري ڏهاڪي ۾ "روزاني عبرت"، "روزاني امت ڪراچي" ۽ ٻين اخبارن ۾ ڪيترائي ڪالم لکيا هن "گونج" نالي سان هڪ ٽماهي رسالو پڻ جاري ڪيو هن ريڊيو پاڪستان حيدرآباد لاءِ ڪيترائي مزاحيه پروگرام ۽ ناٽڪ لکيا هن ڪيترائي ڪتاب پڻ لکيا، جن مان "جديد وتايو فقير" ڪافي مشهور ٿيو.

سهائي ٽالپر

اڄ مشهور پوليس آفيسر سهائي ٽالپر پنهنجي سالگره ملهائي رهي آهي سنڌ جي هن هونهار ڌيءُ 23 سيپٽمبر 1987ع تي ڊاڪٽر عزيز ٽالپر جي گهر ڳوٺ پائي خان ٽالپر ضلعي ٽنڊو محمد خان ۾ جنم ورتو هن پهرين ڪلاس کان نائين ڪلاس تائين ٽنڊو محمد خان ۾ تعليم حاصل ڪئي جڏهن ته مئٽرڪ ۽ انٽرميڊيئيٽ جا امتحان بحريه فائونڊيشن حيدرآباد مان پاس ڪيا هن بي ڪام ۽ ايم بي ايڪانامڪس جا امتحان زبيده ڪاليج حيدرآباد مان پاس ڪيا هن 2012ع ۾ سي ايس ايس جو امتحان پاس ڪيو ۽ پوليس کاتي ۾ اي ايس پي طور پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ڪئي اڄڪلهه سينئر سپرنٽينڊنٽ پوليس (ايس ايس پي) طور ذميداريون سنڀالي رهي آهي هن کي سنڌ جي بهترين پوليس آفيسرن ۾ شمار ڪيو وڃي ٿو نومبر 2018ع ۾ ڪجهه شرپسندن ڪراچيءَ ۾ چيني جي ڪائونسليٽ جي حملو ڪيو هو سهائي ٽالپر بهادريءَ سان مقابلو ڪري انهيءَ حملي کي ناڪام بڻايو سندس بهادريءَ جو قدر ڪندي چيني جي سرڪار 2024ع ۾ کيس "گريٽ وال ڪوميموريٽو اوارڊ" سان نوازيو سنڌ جي هن پوليس آفيسرياڻي کي سندس جنم ڏينهن جي مبارڪباد پيش ڪجي ٿي.

سهائي ابڙو

اڄ مشهور ٽي وي اداڪاره ۽ ڊانسر سهائي ابڙو جي سالگره جو ڏينهن آهي هوءَ 23 سيپٽمبر 1993ع تي ڪراچيءَ ۾ پيدا ٿي سندس ولد خدابخش ابڙو ملڪ جو مشهور چترڪار ۽ والده عطيه دائود مشهور شاعره آهي هن ستن ورهين جي ننڍڙي ڄمار ۾ مشهور ڪلاسيڪي ڊانسر شيما ڪرماڻيءَ کان ڊانس جي تربيت وٺڻ شروع ڪئي

۽ اٺن ورهين جي ڄمار ۾ هڪ ميوزڪ وڊيو ۾ ڊانس ۽ اداڪاري ڪئي ٻارهن ورهين جي ڄمار ۾ هن ٽيلي فلمن ۾ ڪم ڪرڻ شروع ڪيو 2010ع ۾ هڪ حادثي کان پوءِ ڊاڪٽرن ڪيس ڊانس ڪرڻ کان منع ڪري ڇڏي پر هن پوءِ به ڊانس ۽ اداڪاريءَ جو شوق جاري رکيو هن ڪيترن ئي دستاويزي فلمن، ناٽڪن، ٽي وي ڊرامن ۽ ميوزڪ وڊيوز ۾ ڪم ڪري مڃتا ماڻي آهي.

ڪشنچند بيوس

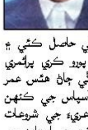

اڄ سنڌي ٻوليءَ جي مايه ناز شاعر ڪشنچند بيوس جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي ساهت نگر جي هن سرموڙ شاعر 25 فيبروري 1895ع تي لاڙڪاڻي جي رهواسي ٽيرٿداس ڪتريءَ جي گهر ۾ اکيون کوليون هن سنڌيءَ جي تعليم پنهنجي شهر ۾ ئي حاصل ڪئي ۽ پرائمري استادن جي سکيا جو ڪورس پورو ڪري پرائمري استاد مقرر ٿيو انگريزي ٻوليءَ جي چڱي ڄاڻ هئس عمر جي آخري حصي ۾ هو لاڙڪاڻي يا آسپاس جي ڪنهن اسڪول جو هيڊماسٽر هو هن شاعريءَ جي شروعات سورهن سالن جي عمر ۾ ڪئي ان وقت هو استادن جي سکيا واري اسڪول جو شاگرد هو 1925ع کان 1940ع واري عرصي دوران سندس شمار سنڌ جي چوٽيءَ جي شاعرن ۾ ٿيڻ لڳو سندس ٻارن لاءِ لکيل گيت اڄ به سنڌ جي ڪند ڪڙڇ ۾ مشهور آهن 28 کان 30 مارچ 1941ع ۾ ڪراچيءَ ۾ هڪ وڏي سنڌي ادبي ڪانفرنس منعقد ٿي جنهن جي صدارت ڪشنچند بيوس ڪئي اديب هجڻ سان گڏوگڏ هو هڪ سٺو حڪيم پڻ هو هن 23 سيپٽمبر 1947ع تي لاڙڪاڻي ۾ پرلوڪ پڌاريو سندس ڪتابن ۾ سامونڊي سيپون، شيرين شعر، ڦول داتي گرونانڪ جيون ڪٿا، موجي گيت، انبلٽ، بيوس گيتا تجلي ۽ ٻيا شامل آهن سندس شاعريءَ شخصيت ۽ ادبي خدمتن تي ڪيترائي ڪتاب لکيا ويا آهن.

چاڪر خان چانڊيو

چاڪر خان چانڊيو بدين ضلعي جي شهر ڪڍڻ ويجهو ڳوٺ پليي خان چانڊيي ۾ 9 جون 1891ع تي ڄائو ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ پنهنجي ڪتاب "مداحون ۽ مناجاتون" ۾ لکيو آهي ته هو شيعه فرقي سان تعلق رکندو هو پر اصحابين سڳورن لاءِ کيس عزت هوندي هئي ۽ انهن جي حب ۽ شان ۾ ڪيترو ئي ڪلام چيو اٿس هن بزرگ شاعر 23 سيپٽمبر 1956ع تي وفات ڪئي.

عبداللطيف ناير

شڪارپور سان واسطو رکندڙ رئيس عبداللطيف ناير جو جنم 15 ڊسمبر 1933ع تي ٿيو هن پهرين ڪلاس کان مئٽرڪ تائين تعليم شڪارپور مان حاصل ڪئي ۽ ايل ايل بي جي سند پڻ حاصل ڪئي هو پنهنجي دور جو هڪ قادرالڪلام شاعر هو شاعريءَ ۾ "لطيف" سندس تخلص هو سندس شاعري سنڌ جي ڪيترن ئي ادبي رسالن ۽ اخبارن ۾ ڇپجي پڌري ٿي سندس شاعريءَ جي مجموعن ۾ "برهه جي باهه" ۽ "تحفته العاشقين" شامل آهن هن 23 سيپٽمبر 1957ع تي دم ڌڻيءَ حوالي ڪيو.

سيد صادق علي شاهه

سيد صادق علي شاهه شڪارپور شهر جو مشهور مسلم ليگي اڳواڻ هو سندس جنم 10 سيپٽمبر 1910ع تي سيد بهار علي شاهه جي گهر ۾ ٿيو پاڻ هڪ خوشحال گهراڻي جو چشم ۽ چراغ هو ۽ شڪارپور ۾ آل انڊيا مسلم ليگ جو سرگرم ڪارڪن ۽ اڳواڻ هو شڪارپور ۾ انهيءَ پارٽيءَ جو سيڪريٽري ۽ نائب صدر پڻ رهيو صحافت سان به سندس گهڻي دلچسپي هئي پاڪستان ٺهڻ کان پوءِ "سحر" اخبار جاري ڪيائين هن پاڪستان ۾ ون يونٽ لاڳو ٿيڻ جي کليل لفظن ۾ مخالفت ڪئي هن 23 سيپٽمبر 1961ع تي وفات ڪئي.

مختيار انڙ

محمد طاهر سومرو

هن ڪهاڻيڪار ۽ ناول نگار جو جنم 5 مئي 1923ع تي مٽياريءَ ۾ ٿيو هن مئٽرڪ جو امتحان نورمحمد هاءِ اسڪول حيدرآباد مان پاس ڪيو وڌيڪ اعليٰ تعليم سنڌ يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪري لوڪل بورڊ ۾ اڪائونٽس آفيسر مقرر ٿيو ۽ مختلف شهرن ۾ انهيءَ عهدي تي ڪم ڪري 1982ع ۾ رٽائر ٿيو هو هڪ چڱو شاعر، ڪهاڻيڪار ۽ ناول نگار هو سندس اڪثر لکڻيون ڇپجي چڪيون ته سگهيون پر سندس پوئتن وٽ قلمي صورت ۾ موجود آهن هن 23 سيپٽمبر 1984ع تي وفات ڪئي.

سليم هالائي

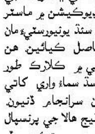

هن نامور ليکڪ ۽ صحافيءَ جو جنم 12 نومبر 1918ع تي هالا ۾ ٿيو سندس چئنيءَ جو نالو عبدالحئي ابڙو هو هن ابتدائي تعليم هالا مان حاصل ڪئي ۽ مئٽرڪ جو امتحان ڪوٽڙيءَ مان پاس ڪيو هن ايل ايل بي جي سند ڪراچيءَ مان حاصل ڪئي ۽ آمريڪا جي انڊيانا يونيورسٽيءَ مان وزيوئل ايڊيوڪيشن ۾ ماسٽر ڊگري حاصل ڪئي. ان کان علاوه سنڌ يونيورسٽيءَ مان سنڌيءَ ۾ ايم اي جي سند پڻ حاصل ڪيائين هن شروع ۾ پوسٽ ۽ ٽيليگراف کاتي ۾ ڪلارڪ طور نوڪري ڪئي، ان بعد سنڌ جي سڌ سماءَ واري کاتي ۾ انفارميشن آفيسر طور خدمتون سرانجام ڏنيون ڪجهه عرصو سروري اسلاميه ڪاليج هالا جي پرنسپال طور پڻ ذميداريون سنڀاليائين هو هوميوپيٿڪ جو وڏو ماهر هو ۽ هالا ۾ هوميوپيٿڪ دوائن وسيلي مريضن جو علاج ڪندو هو ادبي دنيا ۾ هو هڪ برڪ شاعر ۽ نثر نويس طور ياد ڪيو وڃي ٿو هن جي لکيل ڪتابن ۾ "بهار طالب"، "تذڪره شعراءِ هالا"، "شهريانو" ۽ "شڪوه سنڌ" شامل آهن هن 23 سيپٽمبر 1992ع تي هن فاني جهان مان هميشه لاءِ موڪلايو.

آنند پرڪاش مهاتما

هيءُ پنهنجي دور جو مشهور ليکڪ، شاعر ۽ حڪيم هو سندس جنم 1919ع ڌاري ڪنڊڪوٽ شهر ۾ ٿيو هن طبيه ڪاليج حيدرآباد ۽ جامع طبيه ڪاليج دهليءَ مان طب جي اعليٰ تعليم حاصل ڪئي هن جو ڪنڊڪوٽ ۾ هڪ عاليشان شفاخانو قائم ٿيل هو جتي يوناني طريقي سان مريضن جو علاج ڪندو هو طب سان گڏ علم ڪيميا جو به وڏو ڄاڻو هو ۽ علم ڪيميا جي مختلف موضوعن تي ڪيترائي مضمون ۽ مقالا لکيائين ادب جي دنيا ۾ کيس هڪ وڏي شاعر ۽ نثر نويس طور ياد ڪيو وڃي ٿو سندس ڇپيل ڪتابن ۾ "مارئي ولاس" (شاعري)، "پرڪاش پشپانجلي"، "ياد لطيف" ۽ "جديد طب جا نو رتن" شامل آهن. تاريخ 23 سيپٽمبر 1998ع تي سندس لاڏاڻو ٿيو.

خالد سنڌي

اڄ ناليواري اديب، پبلشر ۽ سماجي اڳواڻ خالد سنڌيءَ جي ورسيءَ جي تاريخ آهي هن جو پورو نالو خالد حسين ولد جان محمد ٻگهيو هو 2 جون 1912ع تي ڪوٽڙيءَ ۾ پيدا ٿيو مئٽرڪ جو امتحان نورمحمد هاءِ اسڪول حيدرآباد مان پاس ڪيائين بي اي ۽ ايم اي (پوليٽيڪل سائنس) جون سندون به حاصل ڪيائين عملي زندگيءَ ۾ هو هڪ بئنڪ آفيسر هو ۽ آل پاڪستان بئنڪ آفيسر يونين جو سيڪريٽري به رهيو هن سنگت، چارڻ ۽ بادل پبليڪيشن جو بنياد وجهي ڪافي سنڌي ڪتاب ڇپايا هن چارڻ، ٻيجل ۽ سنگت جي نالي سان ادبي رسالا به جاري ڪيا پر اهي گهڻو عرصو نه هلي سگهيا هن جي ڇپيل ڪتابن ۾ "هر دل ڪربلا" ۽ "هونئا سي حيات" شامل آهن سماجي ڪمن ۾ هميشه اڳڀرو رهيو هن 23 سيپٽمبر 1999ع تي قاسم آباد حيدرآباد ۾ وفات ڪئي.

عبدالحق عظيم

اڄ مرحوم عبدالحق عظيم جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي هو هڪ ناليوارو اديب، صحافي ۽ ٽيليويزن جو پروڊيوسر هو هن 24 نومبر 1935ع تي ٽنڊي ڄام ۾ محمد يعقوب ميمڻ جي گهر ۾ اک کولي ٽنڊي ڄام ۽ حيدرآباد مان تعليم حاصل ڪري گريجوئيٽ ٿيو بعد ۾ سنڌ يونيورسٽي ڄامشوري مان ماس ڪميونيڪيشن ۾ ايم اي جي سند حاصل ڪيائين هن سنڌي ادبي بورڊ جي پرنٽنگ پريس ۾ اسسٽنٽ مئنيجر طور ڪم ڪيو پنهنجي صحافتي سفر جي شروعات "روزاني ڪاروان" ۽ "روزاني هلال پاڪستان" ۾ سب ايڊيٽر طور ڪيائين هن ماهوار رسالن مارئي، ٻيجل ۽ بادل جي ايڊيٽر طور پڻ ڪم ڪيو هو هڪ بهترين ليکڪ هو سندس ڪهاڻيون، نظم، مضمون، خاڪا ۽ ڪالم مختلف ادبي رسالن ۽ اخبارن جي زينت بڻيا اڳتي هلي پاڪستان ٽيليويزن تي پروڊيوسر مقرر ٿيو ۽ ڪيترائي يادگار پروگرام پيش ڪيائين شاگرديءَ واري زماني ۾ ون يونٽ خلاف هلندڙ جدوجهد ۾ کيس گرفتار ڪري لاڪپ ڪيو ويو 4 مارچ واري واقعي خلاف احتجاج دوران پڻ قيد جون سختيون برداشت ڪيائين هي عظيم انسان 23 سيپٽمبر 2020ع تي اسان کان هميشه لاءِ وڇڙي ويو.

ڪوڏومل واڌواڻي جانب

ڪوڏومل واڌواڻي سنڌي ٻوليءَ جو سرموڙ شاعر هو هن 4 نومبر 1947ع تي سچل جي نگريءَ درازا شريف ۾ پنهنجي جيون جو سفر شروع ڪيو سندس جنم واري سال ئي هندستان جو ورهاڱو ٿيو ۽ هن جو خاندان سنڌ جي سون ورني ڌرتيءَ کي الوداع چئي هندستان جي شهر احمدآباد ۾ وڃي آباد ٿيو سندس جيون ڪافي غربت ۾ گذريو هن هوٽلن ۾ ڪم ڪري ۽ مل ۾ مزدوري ڪري پنهنجي خاندان جو پيٽ پاليو غربت سبب فقط ست درجا پڙهي سگهيو هن 1990ع ڌاري شاعري ڪرڻ شروع ڪئي ۽ جلدي سنڌي شاعريءَ جي افق تي وهاڻو تارو بڻجي چمڪڻ لڳو شاعريءَ ۾ ڀڳوانداس دولتاڻي هوش ۽ ڀڳوان هوتچنداڻي نروش سندس استاد هئا هن جي شاعريءَ جا 5 مجموعا شايع ٿيا، جن ۾ "چو دل ٿي دل ڪان ڌار پرين"، "رڪجي ويندي رات"، "روشني"، "سرمائي شام" ۽ "ميندي رتڙا وار" شامل آهن هن هندستان ۾ ٺهندڙ سنڌي فلمن "پيار جا رنگ"، "وردان"، "گل ڏيئي دل وارن ڪي" ۽ "آخرين سنڌي" لاءِ گيت پڻ لکيا. هن انمول شاعر 23 سيپٽمبر 2023ع تي پنهنجي حياتيءَ جو سفر پورو ڪيو.

روزاني عبرت

CLASSIFIED ADVERTISMENT

عام اطلاع

هرخاص و عام کي هن اشتهار ذريعي آگاهه ڪجي ٿو ته اسان وٽ نالي روشنا زال خدا بخش پنهور رهندڙ مصري پنهور ديهه راڄيري پي او عمر ساند ديهه راڄيري تعلقو جهنڊو مري درخواست ڏني آهي ته نالي خدا بخش ولد سومار پنهور تاريخ 10-05-2010 پرويز ولد خدا بخش تاريخ 25-01-2026 تي فوت ٿي ويا آهن جنهن جي تصديق بن شاهدن (1) ڏنّي بخش ولداحمد رهندڙ مصري پنهور ديهه راڄيري تعلقو جهنڊو مري (2) طالب ولد پيرون پنهور رهندڙ مصري پنهور ديهه راڄيري تعلقو جهنڊو مري يو سي هنگوراڻي آفيس ۾ حاضر ٿي اسان جي سامهون بيان ڏنو آهي ته نالي روشنا ولد خدا بخش پنهور سندس پويان هيٺيان وارث (1) روشنا بيواهه (2) محمد اسماعيل (3)سومار (4) بلقيس (5) شوڪت (6) طارق (7) پرويز (8) پروين ڇڏيا آهن فوتي جا والدين وفات ڪري ويا ۽ پرويز جي والده حيات آهي تنهنڪري هن اشتهار ذريعي آگاهه ڪجي ٿو ته ڪنهن کي به هن فوتي سرٽفڪيٽ تي اعتراض هجي ته 07 ستن ڏينهن اندر اسان وٽ اعتراض داخل ڪرائي ۽ مدو گذرڻ ڪانپوءِ ڪو به اعتراض ٻڌو نه ويندو ۽ درخواستگذار کي فوتي سرٽفڪيٽ جاري ڪيو ويندو

سيڪريٽري يو سي هنگوراڻي تعلقو جهنڊو مري

بقايا 1 "روزاني عبرت"

پري، روبينا، اقرا سميت ٻيا ماڻهون شامل آهن وارثن موجب سلطان آباد پرسان ڊاڪسن چنگچي رڪشا کي پٺيان کان ٽڪر هنيو جنهن جي ڪري هي حادثو پيش آيو وارثن الزام هنيو ته شديد زخمين کي حيدرآباد اسپتال ۾ مناسب علاج فراهم نه ڪيو ويو وارثن سنڌ جي وڏي وزير ۽ صحت واري وزير کان نوٽيس وٺڻ جو مطالبو ڪندي چيو آهي ته شديد زخمين کي بهترين طبي سهولتون فراهم ڪري قيمتي جانيون

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج شهيد بينظير اباد
(روبرو جناب عابد علي لاڪو)
فيملي سوٽ نمبر 349 سال 2026

مسمات شهزادي زال عرفان رهندڙ ڳوٺ الله ڏنو پنهور تعلقو نوابشاهه ..پلينٽف..بخلاف. عرفان ولد گلشير رهندڙ خدا جي بستي ڳوٺ محمد جمالي تعلقو نوابشاهه ضلعو شهيد بينظير آباد .. ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن.

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 23-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي جج شهيد بينظير آباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم I سعيدآباد
(روبرو جناب عبدالستار)
گارڊين سوٽ نمبر سال 2026

ولي الله شاهه راشدي ولد وهاب الله شاهه رهندڙ ڳوٺ پير جهنڊو تعلقو سعيد آباد ضلعو مٽياري..اپليڪينٽ..بخلاف. (1) ارم ناز زال ولي الله شاهه راشدي (2) نيئر سلطانه شاهه راشدي زال ولي الله شاهه راشدي (3) ناديه شاهه زال علي نواز شاهه (4) رفيق الله شاهه راشدي ولد ولي الله شاهه راشدي (5) محمد راشد راشدي ولد ولي الله شاهه راشدي رهندڙ پير جهنڊو تعلقو سعيد آباد ضلعو مٽياري (6) جنرل پبلڪ . اپوننٽس (1) محمد روحان ولد ولي الله شاهه راشدي... مائنر

مٿين اپوننٽس ڏانهن.

جيئن ته مٿين اپليڪينٽ گارڊين درخواست زير قلمر 7،10،29 گارڊين اينڊ وارڊ ايڪٽ تحت درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 30-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم I سعيدآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم II دوڙ
(روبرو جناب عنايت علي ميمڻ)
فيملي سوٽ نمبر 83 سال 2026

مسمات حنا بيبي ڌيءِ نصير احمد بلوچ رهندڙ ڳوٺ لياري پي او دوڙ 72 نصرت ..پلينٽف..بخلاف. عاشق علي ولد حاڪم الدين بلوچ رهندڙ اسٽريٽ نمبر 1 ڪچي نهر گهمن آباد حيدرآباد .. ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن.

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 02-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم II دوڙ

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم I سعيدآباد
(روبرو جناب عبدالستار)
گارڊين سوٽ نمبر سال 2026

علي اڪبر حاجاڻو ولد الله ڏنو حاجاڻو رهندڙ ڳوٺ حاجي جمون حاجاڻو پي او سعيد آباد ضلعو مٽياري..اپليڪينٽ..بخلاف. (1) مسمات Sanghar ڌيءِ الله ڏنو حاجاڻو (2) مسمات خديجه ڌيءِ الله ڏنو حاجاڻو ٻئي رهندڙ ڳوٺ حاجي جمون حاجاڻو پي او سعيد آباد ضلعو مٽياري.اپوننٽس (1) ذيشان عمر 11 سال مائنر

مٿين اپوننٽس ڏانهن.

جيئن ته مٿين اپليڪينٽ گارڊين درخواست زير قلمر 7،10،29 گارڊين اينڊ وارڊ ايڪٽ تحت درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 02-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم I سعيدآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم II سڪرنڊ
(روبرو جناب ارشاد علي خاصخيلي)
گارڊين سوٽ نمبر سال 2026

اصغر علي ولد علي محمد خان مگسي رهندڙ ڳوٺ بخشو مگسي تعلقو سڪرنڊ ..اپليڪينٽ..بخلاف. (1) مسمات صنم ڌيءِ محمد خان مگسي رهندڙ ڳوٺ بخشو مگسي تعلقو سڪرنڊ (2) جنرل پبلڪ .. اپوننٽس

مٿين اپوننٽس ڏانهن.

جيئن ته مٿين اپليڪينٽ گارڊين درخواست داخل ڪئي آهي صغيرن نالي (1) محمد ساٿوڻ جي گارڊين جي مقرري بابت تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 30-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم II سڪرنڊ

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/فيملي جج V حيدرآباد
(روبرو جناب فهد ڪلهوڙو)
فيملي سوٽ نمبر 1518 سال 2026

فوزيه خاتون ڌيءِ خادم حسين رهندڙ فليٽ نمبر 01 بلاڪ 19 اول اسڪوائر قاسم آباد.پلينٽف..بخلاف. بخشل خان ولد محمد موسيٰ رهندڙ ڳوٺ محمد Purpdho تعلقو ٽنڊو ڄام ضلعو جيڪب آباد ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن.

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 26-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/فيملي جج V حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج MCAC/II ميرپورخاص
سڪسيشن سوٽ نمبر سال 2026

مسمات غلام فاطمه بيواهه علي محمد ذات شر رهندڙ ڳوٺ عبدالستار ديهه A-279 تعلقو ڪوٽ غلام محمد ضلع ميرپورخاص ..اپليڪينٽ..بخلاف. (1) حاڪمزادي بيواهه عبدالستار ذات شر رهندڙ ڳوٺ عبدالستار ديهه 279 A- تعلقو ڪوٽ غلام محمد ضلع ميرپورخاص (2) فاطمه علي (3) ياسر علي (4) آصف علي سڀ پٽ ڌيئرون علي محمد ذات شر مائنر (5) مينيجر يو بي ايل برانچ ڪوٽ ميرس لانڍهي تعلقو ڪوٽ غلام محمد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج VI حيدرآباد
(روبرو جناب خالد حسين لغاري)
فيملي سوٽ نمبر 149 سال 2026

آهي سنڌ ۾ بس صرف بک آهي ڪرپشن آهي هوائي نعرا آهن جهمريون آهن سيلفيون آهن فضول بحث آهن جهالت آهي بيماري بيروزگاري ۽ لاقانونيت آهي اياز لطيف پليجي چيو ته ڪرب پٽي ۽ قدرتي وسيلن سان مالا مال پنهنجي امير ترين ڌرتي سنڌ کي گذريل ارڙهن سالن ۾ بيدردي سان تباهه ۽ برباد ڪيو ويو آهي پيپلزپارٽي جي سنڌ حڪومت ڪيڏي وحشانيت، رڏابندي ۽ بيحيائي سان هزارين سالن جي تاريخ رکندڙ

شرڪت جمهوري شعور جي فروغ ۽ جمهوريت جي مضبوطي ۾ اهم ڪردار ادا ڪري ٿي شاگردياڻن پروگرام ۾ گهري دلچسپي جو اظهار ڪيو ۽ چونڊ عمل، چونڊن ۾ عورتن جي شرڪت جي اهميت، ووٽر رجسٽريشن ۽ حقِ راءِ دهي بابت مختلف سوال ڪيا. سوال جواب واري سيشن دوران ضلعي اليڪشن ڪمشنر بدين سوالن جا تفصيلي جواب ڏنا، هن آگاهي پروگرام جو مقصد نوجوان نسل ۽ عورتن کي چونڊ عمل بابت درست ۽ مستند

21 لک گهرن جي تعمير هڪ وڏو عوامي منصوبو آهي، جنهن ذريعي متاثر خاندانن کي پنهنجا گهر ۽ ملڪيت جا حق فراهم ڪيا پيا وڃن.نواب علي وساڻ چيو ته بلاول ڀٽو زرداري جي قيادت ۾ سنڌ اندر عوامي خدمت جو سفر جاري رهندو ۽ ان شاءَ الله مستقبل ۾ بلاول ڀٽو زرداري پاڪستان جا وزيراعظم بڻجندا.

بقايا 20 "روزاني عبرت"

۾ چيمبر آف ڪامرس، ڪوٽڙي ايسوسيئيشن آف ٽريڊ اينڊ انڊسٽري جي

منهن ڏئي رهيا آهن چار ورهين کان وڌيڪ عرصي کان هتان جا ماڻهو پاڻي لاءِ دربدر آهن خاص طور تي غريب عورتون روزانو 10 کان 15 ڪلوميٽر پري پاڻي آڻڻ تي مجبور آهن ڪڏهن گاڏين تي، ڪڏهن موٽر سائيڪلن تي ۽ ڪڏهن پنڌ ڪري.اسان جو مطالبو بلڪل جائز ۽ بنيادي آهي: پيئڻ جو صاف پاڻي هر انسان جو بنيادي حق آهي، چو ته پاڻي زندگي آهي اسان لاڳاپيل چونڊيل نمائندن ضلعي انتظاميا ۽ آبپاشي کاتي کان مطالبو ڪريون ٿا ته علائقي ۾

ٽنڊوالهيار ويجهو ڊانسن ۽ چنگچي رڪشا ۾ ٽڪر، 2 ڄڻا فوت، 13 زخمي

سلطان آباد پرسان ڊانسن ۽ چنگچي رڪشا ۾ زوردار ٽڪر ۾ صاحب شامي ۽ وڪيلا شامي فوت

حادثي سبب زخمي ۾ لال پري، روبينا، اقرا سميت 13 زخمي ٿي پيا، اسپتال منتقل

ڊانسن چنگچي رڪشا کي پٺيان کان ٽڪر هڻيو جنهن جي ڪري هي حادثو پيش آيو: رپورٽ

ٽنڊوالهيار (ع ج) ٽنڊوالهيار ويجهو سلطان آباد پرسان ڊانسن ۽ چنگچي رڪشا ۾ زوردار ٽڪر ۾ 2 ڄڻا فوت ۽ 13 زخمي ٿي پيا، حادثي ۾ صاحب شامي ۽ وڪيلا شامي فوت ٿي ويا جڏهن ته زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو، اطلاع ملڻ تي پوليس واسين پهچي لاش ۽ زخمي اسپتال پهچايا ... لال
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

ميرپوربٺورو جي مين بس اسٽاپ تي غيرقانوني حدخلين خلاف انتظاميا جو آپريشن

بٺوري جي مين بس اسٽاپ تي حدخلين خلاف آپريشن، غيرقانوني چاپرا پٽ

اي سي ۽ مختيارڪار جي اڳواڻي ۾ روڊ جي ٻنهي پاسن تان حدخلين ختم ڪيون ويون

حدن اندر اينڊڙ دڪاندارن کي وڌايل حصا هٽائڻ لاءِ ٻن ڏينهن جي مهلت

ميرپوربٺورو (ن ع) ميرپوربٺورو جي مين بس اسٽاپ تي غيرقانوني حدخلين خلاف انتظاميا جو آپريشن، چاپرا ۽ غيرقانوني حدخلين کي هٽايو ويو، خبر موجب ميرپوربٺورو جي مين بس اسٽاپ تي روڊ جي ٻنهي طرفن کان ٿيل غيرقانوني حدخلين خلاف انتظاميا پاران ميرپور بٺورو ۾ اسسٽنٽ ڪمشنر راشد علي لوهاڄ ۽ مختيارڪار ذوالفقار علي ڪانڌڙو جي ٽائون ڪاميٽي ميرپوربٺورو جي چيئرمين جي اڳواڻي ۾ حدخلين خلاف آپريشن جاري مين بس اسٽاپ تي وڌايل دڪانن جا دڪا ڇپرا هٽايا ويا ميرپوربٺورو ۽ مختيارڪار جي
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

گمبٽ: راند ڪندي نينگر فيض گنج واهه ۾ ڪري فوت

لاڙڪاڻو: پوليس ٽريننگ اسڪول گرائونڊ ۾ عالمي امن ڏينهن جي موقعي تي سنڌ حڪومت پاران منعقد ڪيل لاهوتي ميلي ۾ ڇوڪريون شريڪ آهن

گمبٽ لڳ رولو ڪتن اسڪول کان واپسي تي معصوم نياڻي کي ڏاڙهي زخمي ڪيو

ڳوٺ ڪريم بخش سونيو ۾ 7 ورهين جي رابيه سونيو کي وارث ڪنائي اسپتال منتقل ڪيو

وارثن ۽ ڳوٺاڻن پاران انتظاميا کان فوري طور ڪتا مار مهم شروع ڪرڻ جو مطالبو

گمبٽ (ت.ر) گمبٽ لڳ ڳوٺ ڪريم بخش سونيو ۾ رولو ڪتن جو آزار گهڻجي ته سگهيو اسڪول کان واپسي تي معصوم نياڻي کي رولو ڪتن ڏاڙهي سخت زخمي ڪري ڇڏيو اسڪول کان واپسي تي ست سالا نينگري رابيه سونيو تي رولو ڪتن جو حملو ڪري سخت زخمي ڪري ڇڏيو رولو ڪتن جي ڏاڙهڻ سبب نينگري رابيه سونيو کي وارثن پاران علاج لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو اهڙي واقعي خلاف نينگري رابيه سونيو جي وارثن ۽ ڳوٺاڻن پاران انتظاميا کان فوري طور ڪتا مار مهم شروع ڪرڻ جو مطالبو

پيروسڻ پرسان معصوم نينگر واهه ۾ ٻڏي فوت، گهر ۾ ڪهرام

ڳوٺ گلشير لاشاري ۾ 8 ورهين جو نينگر فيض گنج واهه ۾ پير ترڪڻ سبب ٻڏي ويو

علائقي واسين ڪافي ڳولا بعد لاش هٿ ڪري گهر آندو ته پاتين ۾ ڪهرام مچي ويو

گمبٽ (ت.ر) پير وسڻ پرسان ڳوٺ گلشير لاشاري ۾ گهر جي پرسان راند ڪندي نينگر پير ترڪڻ سبب فيض گنج واهه ۾ ڪري ٻڏي فوت ٿي ويو پير وسڻ پرسان ڳوٺ گلشير لاشاري جو رهواسي 8 سالار نينگر راندي ڪندي گهرجي ڀاهران فيض گنج واهه ۾ پير ترڪڻ سبب ڪري ٻڏي فوت ٿي ويو علائقي واسين ڪافي ڳولا بعد لاش هٿ ڪري ورتو نينگر جو لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو.

ملاڪاتيار ويجهو مبينا اغوا ٿيل 22 ورهين جي ناري پاران زيادتي جو الزام، ڪيس داخل

خدا بخش، اشفاق ۽ ٻين گهر مان اغوا ڪري مبينا زيادتي بعد ڪمند فصل ڇڏي ويا: ناري

خدا بخش، اشفاق سومرو ۽ نامعلوم جوابدارن خلاف ڪيس داخل، ناري جو طبي معائنو

ملاڪاتيار (ن ع) ملاڪاتيار ويجهو بلڙي شاهه ڪريم ٿاڻي جي حد ڳوٺ علي پور مان ڪي ڏينهن اڳ مبينا طور اغوا ٿيل 22 ورهين جي ناري بصران ڏيءِ رتو ملاح پاران مبينا زيادتي جو الزام لڳايو ويو آهي ناري بلڙي شاهه ڪريم ٿاڻي تي داخل ڪرايل فرياد ۾ موقف اختيار ڪيو آهي ته جوابدار رات جي وقت هٿيارن جي زور تي ڪيس گهر مان مبينا طور اغوا ڪري ويا، جتي ڪيس مبينا زيادتي جو نشانو بڻائڻ بعد ڳوٺ پرسان ڪمند جي فصل ۾ ڇڏي فرار ٿي ويا، فرياد موجب ناري خدا بخش عرف خدو سومرو اشفاق سومرو ۽ ٻين نامعلوم
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

راڌڻ: ڪچي جي ڳوٺ عليواز سيال جي رهواسين پاران روڊ جي ٺيڪيدار خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

پٺورو: جهيڙي ۾ زخمي ٿيڻ کي اسپتال ۾ طبي امداد ڏني پئي وڃي

پٺورو پرسان پٽي برادري ۾ جهيڙو، فائرنگ، هڪ ڄڻو قتل ٽي زخمي

ڳوٺ صديق پٽي ۾ پٽي برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ جهيڙي دوران فائرنگ ۾ اڪبر پٽي مارجي ويو

گوليون لڳڻ سبب سڪندر علي، اسماعيل ۽ رشيد پٽي زخمي ٿي پيا، لاش ۽ زخمي اسپتال منتقل

واقعي بعد علائقي ۾ ڇڪتاڻ واري صورتحال، پوليس پهچي جاچ شروع ڪري ڇڏي

پٺورو (ن ع) پٺورو پرسان ڳوٺ صديق پٽي ۾ پٽي برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ جهيڙي دوران فائرنگ ... ڄڻا سخت زخمي ٿي پيا واقعي جي نتيجي ۾ هڪ ڄڻو قتل جڏهن ته ٽي
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

ڏگهڙي ويجهو موٽر سائيڪل سلپ ٿيڻ سبب ٽي نوجوان زخمي، اسپتال منتقل

ڏگهڙي (ن ع) ڏگهڙي ويجهو موٽر سائيڪل سلپ ٿيڻ سبب ٽي نوجوان زخمي ٿي پيا، جن کي حيدرآباد منتقل ڪيو ويو ... جا رهاڪو ... محمد ...
بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

گمبٽ: رولو ڪتن جي ڏاڙڻ سبب ستن سالن جي نينگري زخمي

ڪوٽڙي جي فيڪٽري ۾ ٻانهن ڪٽجڻ بعد پورهيت عورت ناانصافي جو شڪار

سائيٽ جي فلٽر ڪمپني ۾ ڪم دوران پيش آيل حادثي ۾ بشرا باجوه ٻانهن ڪٽجي وئي

عدالت جي فيصلي باوجود ڪمپني انتظاميا ڏهن سالن کان حق ادا نه ڪيا آهن: الزام

ڪوٽڙي (ن ع) سائيٽ ڪوٽڙي جي قائم فلٽر ڪمپني ۾ ڪم ڪندڙ پورهيت عورت بشرا باجوه جي فيڪٽري ۾ ڪم ڪندي ٻانهن ڪٽجي وئي جنهن فيڪٽري انتظاميا ڪيس ميڊيڪل ۽ ٻيا واجبات ادا نه ڪيا جنهن تي عورت مقامي عدالت سان رجوع ڪيو عدالت جي فيصلي کان پوءِ ب مذڪورا غريب عورت ڏهه سال کان در بدر آهي ۽ ڪمپني انتظاميا ڪيس پنهنجو حق ادا نه ڪري ڪري هن صحافين سان ڳالهه ٻولهه دوران اختيارين کي اپيل ڪئي آهي ته ڪيس سندس حق ڏياريو وڃي ڇوٽ هوءَ معذوري کان پوءِ فاقا ڪشي جو شڪار آهي ۽ سندس ٻچا ب پريشان آهن

فيض گنج ۾ زرعي پاڻي جي کوٽ خلاف هزارين آبادگارن جي ريلي، مڪ چوڪ تي ڌرڻو

آبادگارن اختر راڄپر، مصطفيٰ ٻگهيو، شاز خادم شر ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ ڌرڻو هڻي آبپاشي عملدارن خلاف نعريبازي ڪئي

پاڻي جي کوٽ سبب وقت سر ڪٽڪ، سرنهن ۽ ٻين فصلن جي پوکائي به نه ڪري سگهيا آهيون: مظاهرين

فيض گنج واهه، علي نواز واهه، ويهون ۽ پنڌرهون واهه جي پڇڙي ۾ پاڻي نه آيو ته احتجاجي تحريڪ هلائينداسين

فيض گنج (رپورٽ شاهد جاويد) فيض گنج ۾ زرعي پاڻي جي کوٽ خلاف هزارين آبادگارن جي ريلي، مڪ چوڪ تي ڌرڻو پاڻي ڏيڻ جو مطالبو فيض گنج فيض گنج تعلقي جي چئن واهن فيض گنج واهه علي نواز واهه ويهون پنڌرهون واهه ۾ زرعي پاڻي جي شديد کوٽ خلاف هزارين آبادگار روڊن تي نڪري آيا آبادگارن مهراڻ هاءِ وي کان وڏي احتجاجي
بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

خيرپور ۾ بدامني تي ضابطو لاءِ نئين سر حڪمت عملي جوڙي پئي وڃي: ڊي آءِ جي سکر

ڌاڙيلن، منشيات فروشن ۽ ٻين سماجي برائين ۾ ملوث ماڻهن خلاف ڪارروايون تيز ڪيون وينديون

پوليس ۽ عوام ۾ رابطن کي وڌيڪ مضبوط بڻائي امن امان جي لاءِ قدم کنيا پيا وڃن

خيرپور(ڊ ر) ڊي آءِ جي سکر ناصر آفتاب پٺاڻ گذريل ٻن ڏينهن کان ايس ايس پي آفيس خيرپور ۾ ڪئمپ قائم ڪري عوام جون شڪايتون ٻڌي رهيو آهي ان موقعي تي هن مختلف علائقن مان آيل شهرين جون شڪايتون غور سان ٻڌي پوليس آفيسرن کي عوامي مسئلا فوري طور حل ڪرڻ ۽ قانوني ڪارروائي کي يقيني بڻائڻ جون هدايتون پڻ ڏنيون ڊي آءِ جي سکر ناصر آفتاب پٺاڻ صحافين جي وفد پريس ڪلب خيرپور جي سرپرست اعليٰ ريجنل يونين آف جرنلسٽ اتر سنڌ جي صدر خان محمد خان سکر ڊويزن جي صدر
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

سکر ۾ 2015 ع کان گم ٿيل اصغر منگريو جي بازيابي لاءِ وارثن جو احتجاجي مظاهرو

سکر (بيورو رپورٽ) 2015 ع کان گم ٿيل اصغر منگريو جي والد زاهد حسين منگريو سندس پٽ محمد علي منگريو گم ٿيل نوجوان عامر انصاري جي ڀيڻ مسمات ارم انصاري ۽ ٻين متاثر خاندان پاران پنهنجن پيارن جي فوري ۽ محفوظ بازيابيءَ لاءِ
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

ڪوهستان جا ڪيترائي ڳوٺ ڇهن سالن کان پيئڻ جي پاڻي کان محروم، رهواسي پاڻي ڦڙي لاءِ دربدر

پال، سالار خان، خدا بخش ۽ پسو ارباب عاقلاڻي سميت ڪيترن ئي ڳوٺن ۾ پاڻي نه هجڻ سبب رهواسي اچ مرڻ لڳا

غريب عورتون ۽ ٻارڙا 10 کان 15 ڪلوميٽر پري کان پنڌ، موٽر سائيڪلن ۽ گاڏين ذريعي

علائقي ۾ هڪ ٽيوب ويل لڳڻ سان ڪيترن ئي ڳوٺن جي پاڻي جي ضرورت پوري ٿي سگهي ٿي: ڳوٺاڻا

ٿاڻوبولاخان (رپورٽ: شوڪت خاصخيلي) ڪوهستان جي علائقي پال جي ڳوٺ سالارخان، ڳوٺ خدا بخش، ڳوٺ پسو ارباب عاقلاڻي سميت آس پاس جي ڳوٺن جا غريب ماڻهو گذريل ڪيترن ئي ورهين
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

ٿاڻوبولاخان: ڳوٺاڻا پيئڻ جي پاڻي لاءِ پريشان

گمبٽ لڳ اسڪارپ ڪاٽي جي سم نالي جا ڪپر ٽٽڻ سبب پاڻي ڳوٺ ۽ فصل ۾ گهڙي پيو

ڳوٺ نارو ڏورو ۾ ڪيترائي گهر ۽ فصل پاڻي جي لپيٽ ۾ اچي ويا، رهواسين پاران نوٽيس جو مطالبو

گمبٽ (ت .ر) خيرپور کان اينڊ اسڪارپ ڪاٽي جي سم نالي جا ڪپر ٽٽڻ سبب ڳوٺ نارو ڏورو جي هيٺائين وارن علائقن ۾ پاڻي ڪاهي پيو، ڪيترائي گهر ۽ فصل پاڻي جي لپيٽ ۾ اچي ويا، ڳوٺاڻن موجب نالي ڪاٽي نه ٿيڻ سبب سم نالي گند سان ڀريل هجڻ ڪري سم نالي ۾ گند ڪچرو هجڻ ڪري پاڻي رڪجي ويو آهي، ڪپر ٽٽي پوڻ سبب گذريل ڏينهن کان وٺي سم نالي جو پاڻي ڪاهي پيو آهي، جنهن سبب گهرن ٽوڙي فصلن ۾ پاڻي بيهڻ سخت پريشان ٿي ويا آهيون، هنن وڌيڪ تڪ جي چونڊيل نمائندن تعلقه ڪونڊيجي
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد ۾ اڪائونٽنٽ جنرل سنڌ پاران مسئلن جي حل لاءِ کليل ڪچهري منعقد

پينشنرن، سرڪاري ملازمن ۽ نون مقرر استادن جون شڪايتون سڌي ريت ٻڌيون ويون

ايجنٽن جي ڪردار جي حوصلا شڪني لاءِ هيلپ ڊيسڪ قائم ڪرڻ جو اعلان

شفاف مالي نظام ۽ جديد ٽيڪنالاجي ذريعي عوام کي رليف فراهم ڪرڻ لاءِ قدم جاري رکڻ جو عزم

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) اڪائونٽنٽ جنرل سنڌ مياندار راهوجو ڊسٽرڪٽ اڪائونٽس آفيس حيدرآباد ۾ کليل ڪچهري جي صدارت ڪندي پينشن پگهارن ۽ اڪائونٽس سان لاڳاپيل عوامي شڪايتون ٻڌيون ۽ لاڳاپيل آفيسرن کي جائز مسئلا فوري طور حل ڪرڻ جون هدايتون ڏنيون کليل ڪچهري ۾ حيدرآباد ڊويزن جي مختلف ضلعن مان وڏي انگ ۾ پينشنرن سرڪاري ملازمن نون مقرر ٿيل استادن ۽ شهرين شرڪت ڪئي ۽ اڪائونٽنٽ جنرل سنڌ آڏو پنهنجا مسئلا سڌي ريت پيش ڪيا ان موقعي تي آڊيٽر جنرل سنڌ چيو ته
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: اڪائونٽنٽ جنرل ميان داد راهوجو کليل ڪچهري جي صدارت ڪري رهيو آهي

سکر جي اسپتال ۾ آپريشن دوران عورت فوت، وارثن پاران علاج ۾ غفلت جو الزام

انڊس اسپتال سکر ۾ پٽي جي آپريشن دوران ڪنڌرا واسڻ سڪينا ڌيءُ عبدالنبي جاڳيراڻي فوت ٿي وئي

ڊاڪٽر غزالا ياسمين جي نگراني ۾ آپريشن دوران عورت جي حالت اوچتو خراب ٿي وئي ۽ هوءَ فوت ٿي آهي: وارث

واقعي جي غيرجانبدار ۽ شفاف جاچ ڪرائي غفلت يا لاپرواهي ثابت ٿئي ته ذميوارن خلاف قانون موجب ڪارروائي ڪئي وڃي

سکر (بيورو رپورٽ) انڊس اسپتال سکر ۾ پٽي جي آپريشن دوران ڪنڌرا واسڻ عورت سڪينا ڌيءُ عبدالنبي جاڳيراڻي مبينا طور فوت ٿي وئي، جنهن بعد وارثن علاج ۾ مبينا غفلت جو الزام
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

ڊي آءِ جي سکر خيرپور ضلعي جي مختلف پوليس پڪٽن تي مقرر 200 کان وڌيڪ اهلڪارن کي ڪلوز ڪري ڇڏيو

خيرپور(ڊ ر) خيرپور ضلعي ۾ مختلف پڪٽن تي مقرر ٿيل 200 کان وڌيڪ پوليس اهلڪارن کي ڊي آءِ جي سکر پوليس لائن خيرپور ڪلوز ڪري ڇڏيو ڊي آءِ جي سکر ناصر آفتاب پٺاڻ پاران خيرپور ضلعي ۾ قائم مختلف پوليس پڪٽن تي
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

راڌڻ لڳ ڳوٺ عليواز سيال جي رهواسين جو روڊ جي ٺيڪيدار خلاف احتجاج

مظاهرين در محمد سيال، عبدالغفور سيال، راشد سيال ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

ٽي سال اڳ ٺيڪيدار روڊ جو ڪم اڌ ۾ ڇڏي فرار ٿي ويو آهي، نوٽيس وٺي انصاف ڪيو وڃي

راڌڻ (ن ع) راڌڻ پرسان ڪچي جي ڳوٺ علي نواز سيال جي رهواسين پاران ٽن سالن کان روڊ جو ڪم اڌ ۾ ڇڏي ويل ٺيڪيدار خلاف احتجاجي مظاهرو ڪرايو ويو جنهن جي اڳواڻي در محمد سيال، عبدالغفور سيال، راشد سيال ۽ ٻين ڪئي ڳوٺاڻن صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته ڳوٺ جو روڊ ڪي سال اڳ منظور ٿيو هيو جيڪو تقريبن ٻه ڪل ميٽر ٿيندو ٺيڪيدار هڪ ڪلو ميٽر تي پٿر جي رڇائي باقي هڪ ڪلو ميٽر جي ڪجهه حصي ۾ مٽي وجهي اڌ ۾ روڊ جو ڪم ڇڏي هليو ويو آهي آسان ڳوٺاڻن کي اچڻ
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

سنڌ يونيورسٽي ۾ ڪانفرنس، خليفي نبي بخش قاسم جي شاعري لطيفي روايت جو تسلسل قرار

پنجين يادگار ڪانفرنس ۾ مختلف اديبن ۽ دانشورن سندس شاعري جي فڪري ۽ فني پاسن تي روشني وڌي

خليفي جي شاعري ۾ جماليات، مزاحمت، وطن دوستي ۽ ڌرتي سان محبت جا رنگ نمايان آهن، مقررين

سندس رسالو ڀيهر ڇپائڻ ۽ شاعري تي يونيورسٽين ۾ وڌيڪ تحقيقي ڪم ڪرائڻ گهرجي، ڊاڪٽر فتح محمد مري

ڄامشورو (ڊ ر) ڳچ ٻوليائي مشهور شاعر خليفي نبي بخش قاسم جي ياد ۾ "خليفو نبي بخش قاسم پنجين يادگار ڪانفرنس" سنڌ يونيورسٽي جي انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي جي پير حسام الدين راشدي
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

ڄامشورو سنڌ يونيورسٽي جو وائيس چانسلر ڊاڪٽر فتح محمد مري ڪانفرنس کي خطاب ڪري رهيو آهي

ڪوٽڙي سائيٽ ۾ پوليس پاران بجري جي ٽرڪ ڊرائيورن کان مبينا ڀتو وٺڻ خلاف احتجاج

پوليس پاران پرائيويٽ ماڻهو ٻيهاري في ٽرڪ 200 رپيا ڀتو طلب ڪيو وڃي ٿو: ٽرانسپورٽرن جو الزام

ڊي آءِ جي حيدرآباد نوٽيس وٺي ڀتو وٺندڙن خلاف سخت ڪارروائي ڪري: مطالبو

ڪوٽڙي سائيٽ (ن ع) ڪوٽڙي پرسان سائيٽ سي آءِ اي سينٽر ويجهو ريتي ۽ بجري جي ڊڪن تان گذرندڙ ٽرڪ ڊرائيورن کان سائيٽ پوليس پاران مبينا ڀتو طلب ڪرڻ خلاف ٽرڪ ڊرائيورن پاران احتجاجي مظاهرو ڪري زوردار نعري بازي ڪئي ان موقعي تي ٽرڪ ڊرائيورن ٽرانسپورٽ اڳواڻ شير دل پٺاڻ حاجي فيض محمد، سفرچند عبدالغفار خاصخيلي ۽ ٻين ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته سائيٽ پوليس گذريل مهيني کان پرائيويٽ ماڻهو ٻيهاري ڏنڊن جي زور في ٽرڪ کان 2 سئو رپيا ڀتو طلب ڪن ٿا، هڪ طرف پيٽرول مهانگو ٿي
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

سکر ۾ شڪارپور واسي جو زمين تي قبضي خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

سکر(بيورو رپورٽ) عطاءُ الله پٽ دين محمد، ڳوٺ پرڪڻ تعلقو لکي ضلعو شڪارپور جي رهواسي احتجاج ڪندي چيو آهي ته ڳوٺ پرڪڻ لکي ۾ سروي نمبر 632 جنهن ۾ لڳ ڀڳ 65 ايڪڙ زمين شامل آهي هن دعويٰ ڪئي ته ٻين ماڻهن جا نالا جعلسازي ۽ غلط داخلائن ذريعي ڇاڻايل زمين جي رينيو ريڪارڊ ۽ فارم-بي ۾ شامل ڪيا ويا آهن هن معاملي
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

بٺوري ۾ صفائي ۽ بنيادي مسئلن خلاف شهرين جو احتجاج

وارڊ هڪ جي رهواسين پريس ڪلب تائين ريلي ڪڍي سخت نعريبازي ڪئي

گٽرن جو گندو پاڻي روڊن تي بيٺل، گهٽيون ۽ رستا تباهه حال لڳا پيا آهن: مظاهرين

ميرپوربٺورو(ن ع) ميرپوربٺورو جي شهرين جو صفائي نه ٿيڻ سميت بنيادي مسئلا حل نه ٿيڻ خلاف شهر جي وارڊ نمبر هڪ جي رهواسين پاران علي بندر محلا کان دانش لطيف شورو راجا شورو ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاجي ريلي ڪڍي پريس ڪلب آڏو مظاهرو ڪري ٽائون انتظاميا خلاف سخت نعريبازي ڪئي وئي انهي موقعي تي احتجاج ڪندڙ شهرين چيو ته ماهوار ڏيڍ ڪروڙ ريپين جي لڳ ڀڳ شهر جي بجيٽ باوجود نااهل ٽائون ڪاميٽي جي چيئرمين پاران صفائي نه ٿيڻ ڪري رهي هٿن چيو ته شهر جي وارڊ نمبر هڪ سميت سڄي
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي: ٽرڪ ڊرائيور احتجاجي مظاهرو ڪري رهيا آهن

خيرپور پوليس پاران مختلف ڪاروائين ۾ 6 جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ جي دعوي

خيرپور(ڊ ر)ايس ايس پي خيرپور امير سعود مگسي جي هدايتن تي خيرپور جي مختلف ٿاڻن اي سيڪشن اڪنامڪ زون پريالو، شاه لطيف، ڪوٽڏيجي ۽ احمدپور ٿاڻن جي پوليس جون ڪاروائي ڪري 6 جوابدارن کي گرفتار ڪري ورتو گرفتار جوابدارن ۾ غلام سرور قريشي، نسيم شيخ، مولا بخش جمالي ارسلان لاشاري، عمير فاروقي ۽ ٻيا شامل آهن پوليس
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

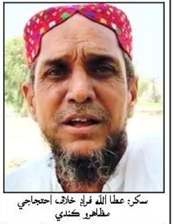
سکر: عطا الله قرار خلاف احتجاجي مظاهرو ڪندي

لاڙڪاڻي منشيات فروشن خلاف ڪارروايون، 24 جوابدار گرفتار، شراب هٿ

حيدري، شهيد الاهي بخش سيال، رحمت پور، عاقل ۽ الهه آباد پوليس گرفتاريون ڪيون

گرفتار جوابدارن خلاف منشيات ۽ شراب رکڻ جا ڪيس داخل ڪري جاچ شروع ڪئي وئي

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻو پوليس منشيات فروشن خلاف ڪارروائيون ڪندي 24 جوابدارن کي گرفتار ڪري شراب هٿ ڪرڻ جي دعويٰ ڪئي آهي ان سلسلي ۾ حيدري پوليس لهر ڪالوني مان 7 جوابدارن سجاد، آزاد، رحمت الله ۽ وسيم ۽ ٻين کي شراب سميت، شهيد الاهي بخش سيال پوليس ساهي پٽا لاڙي وٺان 5 جوابدارن بهادر عرفان سعيد ۽ اختيار کي شراب
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

بدين ۾ ايس ايس پي ۽ ڊي سي جا مختلف نڪسز ۽ ٽرانزٽ پوائنٽن جا دورا

گولاڙچي ۽ ڪڙيو گهنور ۾ پوليو ٽيمن جي موجودگي ۽ ٻارن کي ڦڙا پيارڻ واري عمل جو جائزو

شهيد فاضل چوڪ ۽ تعلقه اسپتال سميت مختلف ٽرانزٽ پوائنٽن تي سڪيورٽي انتظامن جو معائنو

بدين (ڊ ر) پوليو کان بچاءَ واري مهم جي ٻئي ڏينهن ايس ايس پي بدين قمر رضا جسڪاڻي جو ڊپٽي ڪمشنر بدين ياسر ڀٽي سان گڏ گولاڙچي ۽ ڪڙيو گهنور ۾ مختلف نڪسز ۽ ٽرانزٽ پوائنٽن جو دورو ايس ايس پي بدين قمر رضا جسڪاڻي ڊپٽي ڪمشنر بدين ياسر ڀٽي سان گڏ پوليو کان بچاءَ واري مهم جي ٻئي ڏينهن گولاڙچي ۽ ڪڙيو گهنور ۾ مختلف نڪسز
بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوباگو ۾ صوبائي محتسب اعليٰ جي ريجنل ڊائريڪٽر جو دورو

واٽر سپلاءِ ۾ ناقص صفائي ۽ غير معياري پاڻي تي سخت ڪاوڙ

سول اسپتال ۾ صفائي ۽ پيئڻ جي پاڻي جا انتظام بهتر ڪرڻ، طبي فضلي کي ايس او پيز تحت تلف ڪرڻ جو حڪم

بدين (ڊ ر) عوامي شڪايتن ۽ بنيادي سهولتن جي صورتحال جو جائزو وٺڻ لاءِ صوبائي محتسب اعليٰ سنڌ جي ريجنل ڊائريڪٽر بدين ڊاڪٽر نسيم الغني سهتو ٽنڊوباگو پهچي واٽر سپلاءِ سول اسپتال قبرستان ۽ مختلف اسڪولن جو تفصيلي دورو ڪيو ريجنل ڊائريڪٽر ڊاڪٽر نسيم
بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

ڪنڊڪوٽ ۾ نون انتظامي يونٽن ۽ صوبن خلاف ايس ٽي پي جي ريلي

"سنڌ منهنجي امان" جي عنوان سان نڪتل ريلي ۾ سوين ڪارڪنن جي شرڪت

سنڌ جي تاريخي، ثقافتي ۽ جاگرافيائي وحدت متاثر ڪندڙ ڪنهن به منصوبي کي قبول نه ڪنداسين: اڳواڻ

ڪنڊڪوٽ (ڊ ر) ڪنڊڪوٽ ۾ سنڌ ترقي پسند پارٽي تعلقه ڪنڊڪوٽ پاران ملڪ ۾ انتظامي يونٽن ۽ نون صوبن جي قيام خلاف "سنڌ منهنجي امان" جي عنوان سان شاندار ريلي ڪڍي وئي، جيڪا ايس ٽي پي هائوس کان شروع ٿي پريس ڪلب تائين پهتي ريلي ۾ سوين ڪارڪنن شرڪت
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

منشيات ۽ نوجوان جي گمشدگي بابت الزام بي بنياد آهن، مخالف گهر تي قبضو ڪرڻ چاهين ٿا: فرزانه پٺاڻ

ڪوٽڙي سائيٽ (ن ع)ڪوٽڙي جي سجل سرمست ڪالوني جي رهواسڻ فرزانه پٺاڻ مخالف ڌر پاران مٿس منشيات استعمال ڪرڻ ۽ غلام رسول نالي نوجوان کي پوليس ذريعي مبينا طور گم ڪرائڻ بابت لڳايل الزامن کي رد ڪندي سنڌ پريس ڪلب ڄامشورو ايٽ ڪوٽڙي ۾ پريس ڪانفرنس ڪئي فرزانه پٺاڻ جو چوڻ هو ته عارب لغاري، سندس پٽ عطا محمد،
بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: مکي شاهه روڊ تي گڏ ٿيل سيوريج جي پاڻي جو ڏيک

لاڙڪاڻي ۾ مبينا طور پوليس هٿان کنيي گم ڪيل نوجوان جي آزادي لاءِ ڳوٺاڻن جو احتجاج

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي لڳ ڳوٺ تاج جتوئي جي رهواسين طرفان مبينا طور حيدري پوليس هٿان کنيي گم ڪيل نوجوان جي آزادي لاءِ پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪيو ويو ان موقعي تي احتجاج ڪندڙ پيرسن پورهيت احمد حسين جتوئي پنهنجي گهرواري ارباب خاتون ڀيڻ رضيه نڻهرن صفيه سوٽين ڀڪن فدا حسين، غلام
بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 5

سکر: محرم ميربحر زمين تي قبضي خلاف احتجاجي مظاهرو ڪندي

لاڙڪاڻي جي سرڪاري مدرسي اسڪول مان پکاءِ تارون چوري، شاگردن جو احتجاج

نامعلوم جوابدار گورنمينٽ هاءِ اسڪول ديني مدرسي رات جو ڪلاسن ۾ داخل ٿي چوري ڪئي

اسڪول انتظاميا پنهنجي مدد پاڻ تحت بيهر پکا ۽ تارون لڳائي جي بجلي بحال ڪئي

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي شهر اندر چوريون روز جو معمول بڻجي ويون جڏهن ته نامعلوم چور گورنمينٽ هاءِ اسڪول ديني مدرسي ۾ داخل ٿي پکا چوري ڪري فرار ٿي ويا ان ڏس ۾ گذريل رات لاڙڪاڻي شهر جي مارڪيٽ ٿاڻي جي حد گورنمينٽ هاءِ اسڪول ديني مدرسي ۾ مبينا طور نامعلوم چور داخل ٿي ڪلاسن اندر لڳل پکا چوري ڪري فرار ٿي ويا، اهڙي واقعي جو اطلاع اسڪول انتظاميه طرفان حد جي ٿاڻي تي ڏنو ويو جنهن تي پوليس واقعي واري هنڌ پهچي تفصيل وٺي جاچ شروع ڪري ڇڏي آهي ان حوالي سان رابطو ڪرڻ
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

گمبٽ: گمبٽ ڊي ايڇ او خيرپور جو گمبٽ ۾ ميڊيڪل اسٽورن تي ڇاپن سبب بند پيل شٽرن جو ڏيک

سنڌ جي هارين ۽ آبادگارن سان زيادتيون بند ڪيون وڃن: عبدالسميع ڀنڀرو

ٽيل وارن علائقن تائين پاڻيءَ جي فراهمي يقيني بڻائي وڃي

ڦٽي جو اگهه 12000 مقرر ڪري ڪلر ٻج ۽ دوائن جا اگهه گهٽايا وڃن

گمبٽ (ت ر) سنڌ جي هارين ۽ آبادگارن سان زيادتيون بند ڪيون وڃن ٽيل وارن علائقن تائين پاڻيءَ جي فراهمي يقيني بڻائي وڃي ڦٽي جو اگهه 12000 مقرر ڪيو وڃي ڪلر ٻج ۽ دوائن جا اگهه گهٽايا وڃن اهڙو اظهار چيمبر آف ايگريڪلچر اينڊ فوڊ سکر ڊويزن جي صدر پروفيسر عبدالسميع ڀنڀرو هنگورجا ۾ صحافين سان ڳالهائيندي ڪيو خيرپور جي صدر هن وڌيڪ چيو آهي ته سنڌ جي آبادگارن سان مسلسل زيادتيون ڪيون پيون وڃن هن مهانگائي واري دور ۾ جنس جا اگهه هٽ سان گهٽ ڪيا پيا وڃن پنهنجي هڪ بيان ۾
بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد ۾ سماجي ڀلائي ۽ ڪميونٽي ڊولپمينٽ بابت اجلاس

فلاحي منصوبن جي موثر تڪميل لاءِ شفافيت، ويجهو رابطو ۽ بروقت قدم کڻڻ ضروري آهن: ڊي سي

مستحق ۽ ضرورتمند طبقي جي ڀلائي لاءِ گڏيل سهڪار وڌائڻ ۽ زير بحث معاملن تي موثر پيروي جي هدايت

حيدرآباد (رپورٽ غلام حسين خاصخيلي) ڊپٽي ڪمشنر حيدرآباد زين العابدين ميمڻ ۽ ڪميٽي جي چيئرمين سيد حسين طارق جي گڏيل صدارت هيٺ شهباز هال شهباز بلڊنگ حيدرآباد ۾ هڪ اجلاس منعقد ٿيو اجلاس ۾ لاڳاپيل سرڪاري کاتن بلدياتي ادارن ۽ وڏين توانائي ڪمپنين جي نمائندن شرڪت ڪئي ـ ان موقعي تي ميمبر صوبائي اسيمبلي شرجيل انعام ميمڻ جي نمائندي، ڪائون ميونسپل ڪارپوريشن ٽنڊو فضل ۽ ٽنڊو ڄام جي نمائندن ڪائون ميونسپل ڪمشنر ايگزيڪيوٽو انجنيئر بلڊنگ ڊويزن
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

بدين ۾ عورتن لاءِ ووٽر آگاهي ورڪشاپ، جمهوري عمل ۾ ذميوارانه شرڪت جي اهميت اجاگر

سنڌ يونيورسٽي لاڙ ڪيمپس ۾ منعقد ورڪشاپ ۾ شاگردياڻين کي ووٽر رجسٽريشن بابت آگاهي ڏني وئي

جمهوري عمل ۾ عورتن جي بامعنيٰ شرڪت جمهوري شعور ۽ جمهوريت جي مضبوطي لاءِ اهم آهي: ضلعي اليڪشن ڪمشنر

بدين (ڊ ر) ضلعي اليڪشن ڪمشنر آفيس بدين پاران سنڌ يونيورسٽي لاڙ ڪيمپس بدين ۾ عورتن لاءِ شهري ۽ ووٽر تعليم بابت آگاهي جي عنوان سان خصوصي ووٽر آگاهي پروگرام ورڪشاپ جو انعقاد ڪيو ويو پروگرام ورڪشاپ جو مقصد عورتن ۾ شهري ۽ جمهوري شعور کي فروغ ڏيڻ عورتن جي ووٽ جي اهميت ۽ افاديت کي اجاگر ڪرڻ ووٽر رجسٽريشن بابت آگاهي فراهم ڪرڻ ۽ شرڪت ڪندڙن کي چونڊ عمل ۾ پنهنجي ووٽ جو حق ذميواراڻي استعمال لاءِ ضروري معلومات فراهم ڪرڻ هو ان موقعي تي ضلعي اليڪشن ڪمشنر
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

عمران ماڇي قتل ڪيس ۾ نامزد شهمير مري جو هالا پريس ڪلب آڏو احتجاج

مقتول جي قتل سان ڪو به تعلق ناهي، عمران کي سندس ننڍي ڀاءُ وسيم قتل ڪيو: شهمير مري

فريادي پاران بلاجواز ڪيس ۾ ڦاسائڻ جو الزام، جاني ۽ مالي نقصان جون ڌمڪيون ملن پيون

هالا (ت ر) ڪي مهينا اڳ هالا ويجهو سالارو جي ڪچي واري علائقي ۾ قتل ٿيل عمران ماڇيءَ جي قتل ڪيس ۾ الزام هيٺ آيل شهمير مريءَ پاران هالا پريس ڪلب ۾ صحافين آڏو احتجاج ڪندي ڏانهيندي چيو آهي ته مقتول عمران ولد دادو ماڇيءَ جي خون سان سندس ڪنهن به قسم جو تعلق نه آهي هن چيو ته عمران ماڇيءَ کي قتل ڪندڙ سندس ننڍو ڀاءُ وسيم نڪتو پوليس جي جاچ بعد جنهن خود ڏوهه جو اعتراف ڪيو هن ٻڌايو ته قتل ڪيس جي فريادي مقتول عمران جي چاچي ابراهيم ماڇيءَ پاران خون جي ڪيس ۾ بلاجواز منهنجو
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

وحدت ۽ وسيلن جي تحفظ لاءِ گڏجي هلڻ جي ضرورت آهي: اياز لطيف پليجو

سنڌ جو پاڻي، وحدت ۽ وسيلا خطري ۾ آهن، سنڌ دشمن سازش خلاف جدوجهد جاري رکنداسين

ڪراچي سنڌ جو روح آهي سنڌ کي انتظامي نالي ۾ ورهائڻ جون ڪوششون قبول نه ڪنداسين

حيدرآباد (رپورٽ غلام حسين خاصخيلي) قومي عوامي تحريڪ جي سربراهه اياز لطيف پليجي چيو آهي ته رسول بخش پليجو سورهيه بادشاهه، جي ايم سيد، شهيد بينظير ڀٽو شهيد عوام فاضل راهو شهيد بشير خان، شهيد مرتضيٰ ڀٽو ۽ شهيد خالد محمود سومري جا سنڌ دوست چاهيندڙ اسانجا به ساٿي آهن انهن سان گڏ هلنداسين سنڌ گهڻ طرفي يلغار جو شڪار آهي ان لاءِ ٻڌي، ايڪي ۽ گڏجي هلڻ جي ضرورت آهي اياز لطيف پليجي چيو ته اسان کي انتشار نه پائيجاري، شفافيت جي ضرورت آهي سنڌ جو پاڻي، وحدت، وسيلا
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

سکر واسي جو گهرياتين ۽ معصوم ٻارن سميت زمين تي مبينا قبضي خلاف احتجاج، انصاف ۽ تحفظ جو مطالبو

سکر(بيورو رپورٽ) سکر جي رهواسي محرم ميربحر پنهنجي گهرياتين ۽ معصوم ٻارن سميت زمين تي مبينا قبضي خلاف سکر پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ۽ نعريبازي ڪندي الزام هنيو ته ڪجهه بااثر ماڻهن جن ۾
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ لاهوتي امن ميلو، سنڌ سميت ٻين صوبن جي فنڪارن سُر وکيري ماڻهو جهومايا

"سنڌ هڪ آهي" جي سري هيٺ ميلي ۾ شفقت امانت علي، قرت العين بلوچ، فارس شفيع ۽ ٻين فن جو مظاهرو ڪيو

موسيقي ۽ فن مختلف ٻولين، ثقافتن ۽ علائقن سان تعلق رکندڙ ماڻهن کي ويجهو آڻڻ جو مؤثر ذريعو آهن: اڳواڻ

ميلي ۾ وڏي انگ ۾ نوجوانن ۽ شهرين شرڪت ڪئي، ثقافتي اسٽالن تي ماڻهن جي رش لڳي وئي

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي ۾ امن جي عالمي ڏهاڙي جي موقعي تي "سنڌ هڪ آهي" جي سري هيٺ لاهوتي امن ميلي ۾ محبت ۽ ثقافتي هم آهنگيءَ جو پيغام ڏنو ويو ثقافت کاتي جي سهڪار
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ڳوٺاڻي پورهيت طرفان بااثرن جي مبينا ناجائزين خلاف احتجاج

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي پرسان ڳوٺ دين محمد چانديو واسي پورهيت
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

بدين: ريجنل ڊائريڪٽر صوبائي محتسب اعليٰ ڊاڪٽر نسيم الغني سهتو اسڪول اسپتال واٽر سپلاءِ جو دورو ڪندي

لاڙڪاڻي ۾ سيڪريٽري تعليم پاران اسڪولن جا دورا، تدريسي عمل جو جائزو

صوبائي سيڪريٽري زاهد علي عباسي مختلف ڪلاسن جي شاگردن کان سوال جواب پڇيا

استادن کي شاگردن جي علمي ۽ تخليقي صلاحيتن تي وڌيڪ ڌيان ڏيڻ جي

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) سيڪريٽري تعليم زاهد علي عباسي لاڙڪاڻي پهچي شهر جي وڏي گورنمينٽ هائر سيڪنڊري پائلٽ اسڪول سميت مختلف اسڪولن جا دورا ڪيا، جتي هن تدريسي عمل تعليمي معيار ۽ اسڪولن جي انتظامي صورتحال جو جائزو ورتو گورنمينٽ هائر سيڪنڊري پائلٽ اسڪول پهچڻ تي اسڪول جي پرنسپال امتياز علي جتوئي پاران سيڪريٽري تعليم زاهد علي عباسي جو شاندار استقبال ڪيو ويو ان موقعي تي سيڪريٽري تعليم مختلف ڪلاسن جو دورو ڪري شاگردن کان تدريسي معاملن
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي: فلٽر ڪمپني ۾ ڪم ڪندڙ پورهيت عورت بشرا باجوه پريس ڪانفرنس ڪندي

ٿالهي شهر ۾ يوفون ۽ ٽيلينار جي موبائل سروس متاثر رهواسي ڪال ۽ انٽرنيٽ کان محروم

ٿالهي (ن ع) ٿالهي شهر ۾ پي ٽي سي ايل جي هينڊ اوور يوفون ۽ ٽيلينار پرائيويٽ موبائل فون سروس جون ناجائزيون جاري آهن ڪلاڪن جا ڪلاڪ سروس غائب رهڻ لڳي سروس نه هجڻ ڪري رهواسي جديد دور ۾ به ڪال ۽ انٽرنيٽ سروس کان محروم بڻيل آهن انهي سلسلي ۾ رهواسين جو چوڻ هو ته دنيا پنج 5 جي کان پوءِ وڌيڪ ترقي ڪري اي آءِ جي جديد دور
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

گمبٽ ۾ عوامي شڪايت تي ڊي ايڇ او هيلٿ ۽ ڊرگ انسپيڪٽر جا ڇاپا، اسٽور سيل

ڊاڪٽر ڪليم الله شيخ عملي سان گڏ مختلف علائقن ۾ ميڊيڪل اسٽورن تي ڇاپا هنيا

ڪارروائي دوران هڪ ميڊيڪل اسٽور کي سيل ۽ ٻين کي سخت وارننگ جاري ڪئي وئي

گمبٽ (رپورٽ : مريد ڪانوري)سوشل ميڊيا تي گمبٽ جي مختلف ميڊيڪل اسٽورن تي نشي آور شيون ۽ نقلي ۽ غير معياري دوائن جي مبينا وڪري بابت شايع ٿيل خبر ۽ عوامي شڪايتن جو نوٽيس وٺندي ڊسٽرڪٽ هيلٿ آفيسر خيرپور ڊاڪٽر ڪليم الله شيخ ڊرگ انسپيڪٽر الطاف بوزدار سان گڏ گمبٽ شهر جي مختلف علائقن ۾ قائم ميڊيڪل اسٽورن جو اوچتو
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

بلاول ڀٽو زرداري پاڪستان جي نوجوانن جي اميد ۽ عوام جو آواز آهي: نواب وسان

سنڌ ۾ ٻوڏ متاثرن لاءِ 21 لک گهرن جي تعمير هڪ وڏو عوامي منصوبو آهي

ان شاءَ الله مستقبل ۾ بلاول ڀٽو زرداري پاڪستان جا وزيراعظم بڻجندو

خيرپور(ڊ ر) خيرپور: پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي 38هين سالگرهه جي پروقار تقريب پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي خيرپور جي صدر ۽ اڳوٽي قومي اسيمبلي جي ميمبر نواب علي وسان جي صدارت هيٺ ڪوٽ ڏيجي ۾ خيرپور ۾ جوش جذبي ۽ ولولي سان ملهائي وئي، جنهن ۾
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

ڪراچي: سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه سنڌ جي گورنر نهال هاشمي قائم مقام چيني قونصل جنرل فينگ ڊيهنگ، ۽ عماني قونصل جنرل سميع عبدالله سليم ال خنجري چيني قونصليٽ ۾ عوامي جمهوريه چين جي قيام جي 77 هين سالگرهه جي موقعي تي ڪيڪ ڪاٽي رهيا آهن

ڪوٽڙي ۾ پي سي بي اسڪول ڪرڪيٽ ٽيلنٽ هنٽ پروگرام جو افتتاحي ميچ

سائيٽ ڪرڪيٽ اسٽيڊيم ۾ ڊي سي ڄامشورو غضنفر قادري جي اڳواڻي ۾ افتتاحي تقريب ٿي

الحمد انگلش ميڊيم هائر سيڪنڊري اسڪول 40 اوورن واري ميچ ۾ ڪاميابي حاصل ڪئي

ڪوٽڙي سائيٽ (ن ع) پي سي بي اسڪول ڪرڪيٽ ٽيلنٽ هنٽ جو ڄامشورو کان آغاز ڪيو ويو سائيٽ ڪرڪيٽ اسٽيڊيم ڪوٽڙي ۾ ٿيل افتتاحي تقريب جو خاص مهمان ڊپٽي ڪمشنر ڄامشورو غضنفر قادري هو تقريب آغاز پاڪستان ڪرڪيٽ بورڊ (پي سي بي) جي ٽيلنٽ هنٽ پروگرام اسڪول ڪرڪيٽ جو حيدرآباد ريجن ۾ ضلعي
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ شهيد پوليس اهلڪار جي قتل ڪيس ۾ جوابدار کي عمرقيد ۽ 30 هزار رپيا ڏنڊ جي سزا

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي جي دهشتگردي ڪورٽ عدالت پوليس مقابلي ۾ شهيد ٿيل پوليس اهلڪار جي ڪيس ۾
بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

ميرپوربٺورو: شهري بنيادي مسئلا حل نه ٿيڻ تي انتظاميا خلاف احتجاج ڪندي

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ ڳاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي.